Извештај о раду Управе за спречавање прања новца за период од 1.1.2015. до 31.12.2015. године

У Београду 28. марта 2016. године
Управа за спречавање прања новца
Масарикова 2, 11000 Београд

САДРЖАЈ

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА НА СТРАТЕШКОМ НИВОУ 4
Спровођење Националне стратегија за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2015 - 2019. године 4
РАЗВОЈ СИСТЕМА НА ЗАКОНОДАВНОМ НИВОУ (ЗАКОНИ, ПОДЗАКОНСКИ АКТИ, СМЕРНИЦЕ, ИНДИКАТОРИ) 5
Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма 5
Нацрт закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма 6
Препоруке за пријављивање сумњивих трансакција за посреднике у промету и закупу непокретности, рачуновође и ревизоре, брокерско-дилерска друштва и овлашћене банке које имају дозволу за обављање делатности брокерско-дилерског друштва 7
Индикатори за препознавање сумњивих трансакција у вези са финансирањем тероризма 7
Индикатори за препознавање сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма код предузетника и правних лица која се баве пружањем услуга преноса новца за рачуновође, ревизоре, брокерско-дилерска друштва, овлашћене банке које имају дозволу за обављање делатности брокерско-дилерског друштва и посреднике у промету и закупу непокретности 8
ФИНАНСИЈСКООБАВЕШТАЈНИ ПОСЛОВИ У 2015. ГОДИНИ 8
САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 9
Министарство унутрашњих послова 11
Безбедносно-информативна агенција 11
Војно-безбедносна агенција 12
Пореска управа 12
Агенција за борбу против корупције 13
Народна банка Србије 13
Агенција за приватизацију 13
САРАДЊА СА СТРАНИМ ФИНАНСИЈСКООБАВЕШТАЈНИМ СЛУЖБАМА 13
АНАЛИЗА СУМЊИВИХ ТРАНСАКЦИЈА 14
СТРАТЕШКЕ АНАЛИЗЕ И ДРУГА ИСТРАЖИВАЊА 17
НАЈЧЕШЋЕ ПРЕПОЗНАТЕ ТИПОЛОГИЈЕ ПРАЊА НОВЦА У 2015. ГОДИНИ 17
Полагање новца сумњивог порекла на нерезидентне рачуне у Србији 17
Уговор о поклону и куповина непокретности прљавним новцем 17
Извлачење средстава са рачуна правног лица по основу камате од зајма 18
Приватизација новцем непознатог порекла 18
Злоупотреба агената за пренос новца у сврху трговине људима 19
Прање новца преко повезаних правних лица 19
Прање новца преко консултантских активности 19
Убацивање новца непознатог порекла у легалне новчане токове кроз уплате позајмица и пазара 20
Убацивање новца непознатог порекла у финансијски систем Републике Србије кроз некретнине и консалтинг 20
Интеграција новца непознатог порекла у финансијски систем преко позајмице између повезаних правних лица 20
УОЧЕНИ МОГУЋИ НАЧИНИ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА У 2015. ГОДИНИ 21
Прикривање стварног идентитета корисника средстава 21
Неосновано добијање и коришћење кредита и других погодности 21
Злоупотреба стипендија у сврху финансирања тероризма 21
Пренос новчаних средстава преко Србије, а у циљу финансирања тероризма 22

Злоупотреба предузећа са брзим обртом капитала у сврху финансирања активности које се могу везати за тероризам ... 22
СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА У УПРАВИ У 2015. ГОДИНИ ... 23
Студија случаја број 1: Инвестирање капитала сумњивог порекла у обртна средства ... 23
Студија случаја број 2: Интеграција прљавог новца кроз уплате позајмица и зајмова ... 24
Студија случаја број 3: Трговина људима ... 25
Студија случаја број 4: Куповина предузећа у процесу приватизације новцем непознатог порекла ... 26
Студија случаја број 5: Неосновано добијање кредита ... 27
Студија случаја број 6: Стипендије и финансирање тероризма ... 28
Студија случаја број 7: Кријумчарење људи ... 29
Студија случаја број 8: Трговина наркотицима, кријумчарење људи ... 29
Студија случаја број 9: Оснивање правних лица у Републици Србији у циљу прања новца . 30
Судија случаја број 10: Интегрисање, односно раслојавање нелегалног новца у легалне новчане токове ... 31
ТРЕНДОВИ ... 32
НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА ... 33
ПОСРЕДАН НАДЗОР У 2015. ГОДИНИ ... 35
НЕПОСРЕДАН НАДЗОР ... 36
ОДЛУКЕ СУДА ... 37
САРАДЊА ИЗМЕЂУ РЕЛЕВАНТНИХ ЧИНИЛАЦА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ ... 41
Стална координациона група за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма ... 41
Поступање по захтевима Агенције за приватизацију ... 41
АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ ПРЕГОВОРА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ ... 41
Преговарачко поглавље 4 – слободно кретање капитала ... 41
Преговарачко поглавље 24 - правда, слобода и безбедност ... 43
Преговарачко поглавље 31 – Спољна, безбедносна и одбрамбена политика ... 43
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА ... 45
Активности у оквиру Комитета Манивал Савета Европе ... 45
Пети круг евалуације ... 45
Активности у оквиру ФАТФ ... 46
Активности у оквиру Егмонт групе ... 46
Споразуми о сарадњи ... 47
ОЕБС ... 47
ЉУДСКИ РЕСУРСИ И ОБУКА ... 48
РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА ... 50
МАТЕРИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ ... 50
ИЗАЗОВИ И ПРЕПРЕКЕ У ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНОВА ... 51

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА НА СТРАТЕШКОМ НИВОУ

Спровођење Националне стратегија за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2015 - 2019. године

Влада Републике Србије је на седници одржаној 31. децембра 2014. године донела Националну стратегију за борбу против прања новца и финансирања тероризма са пратећим Акционим планом за њено спровођење.

Општи циљ Националне стратегије јесте да кроз суштинско јачање појединих делова система за борбу против прања новца и финансирања тероризма, циљаним и осмишљеним мерама, допринесе потпуној заштити финансијског система и привреде државе од опасности које узрокују прање новца и финансирање тероризма и ширење оружја за масовно уништење, чиме се јача интегритет финансијског сектора и доприноси безбедности и сигурности.

У току 2015. године радило се на спровођењу активности из Акционог плана. Приликом спровођења одређених активности из Акционог плана, надлежни органи су водили рачуна о другим иницијативама, процесима и плановима државних органа, као и објективним околностима, што је условило потребу за флексибилношћу рокова за одређене активности из Акционог плана. Од 109 активности из Акционог плана, испуњено је 22, делимично испуњено 39, а 48 је остало нереализовано. Акциони план за 62 активности предвиђа рок од 12 месеци, при чему је у референтном периоду испуњено или делимично испуњена 61 активност. С обзиром на актуелне мере штедње, пројектоване активности у области унапређења капацитета или појачавања оперативних активности у извештајном периоду, нису могле бити спроведене.

Неке од спроведених активности:

Пројектна група сачињена од представника Управе, Народне банке Србије (у даљем тексту: НБС), представника банкарског сектора и Удружења банака Србије спровела је активност 2.1.4.1. (извршити анализу постојећег система интерне контроле и извештавања у банкама и извештавања Управе за спречавање прања новца (у даљем тексту: Управа) и по потреби утицати на банке да тај систем унапреде, између осталог прецизнијим дефинисањем интерног система, као и 2.1.4.2 (анализа положаја овлашћених лица и прецизније дефинисање одговорности највишег руководства банке по питању управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма). Анализа садржи три целине и то:

1. закључци и препоруке пројектне групе који су изведени имајући у виду релевантне међународне стандарде и позитивну праксу у домаћем банкарском сектору,

2. анализа стања у области права, обавеза и овлашћења овлашћених лица, као и система интерног пријављивања сумњивих трансакција је извршена на основу датих одговора на упитник који је достављен представницима банака;

3. анализа стања система унутрашње контроле извршавања обавеза по Закону о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 20/09, 72/09, 91/10 и 139/14 - у даљем тексту: Закон) која је, такође, извршена на основу датих одговора на упитник.

Са циљем да банке прихвате препоруке и предузму одговарајуће активности које би довеле до унапређења њиховог система управљања ризиком од прања новца, организован је састанакпредставника Управе, НБС и Удружења банака Србије са члановима извршних одбора банака.

Активност 1.1.1.1. (утврдити методологију за редовно ажурирање Националне процене ризика сваке две године), као и 1.2.1.1. (утврдити методологију за националну процену ризика од финансирања тероризма нарочито водећи рачуна о областима чија је рањивост у смислу финансирања тероризма препозната на међународном нивоу) спровела је радна група сачињена од представника НБС, Министарства унутрашњих послова, Безбедносно-информативне агенције, Републичког јавног тужилаштва, Одбора за комплајанс у Удружењу банака Србије и Управе.

РАЗВОЈ СИСТЕМА НА ЗАКОНОДАВНОМ НИВОУ (ЗАКОНИ, ПОДЗАКОНСКИ АКТИ, СМЕРНИЦЕ, ИНДИКАТОРИ)

Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма

Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма („Службени гласник РС”, број 29/15 – у даљем тексту: Закон) је донет 20. марта 2015. године. Основни циљ доношења Закона је унапређење борбе против тероризма установљавањем система превентивних и репресивних мера против финансирања тероризма као претходне неопходне фазе у вршењу терористичких аката. Наиме, Савет безбедности Уједињених нација је донео низ резолуција којима се прописује примена репресивних мера против терориста, терористичких организација и њихових финансијера. Једна од мера односи се на спречавање коришћења имовине и средстава терориста и њихових финансијера и државе су у обавези да донесу прописе којима се регулише ограничавање располагања имовином и средствима који се налазе на територији тих држава.

Доношењем овог закона се испуњавају одредабе Главе VII Повеље Уједињених нација, која прописује да су државе чланице ОУН у обавези да предузимају мере на спровођењу резолуција које у оквиру својих овлашћења доноси Савет безбедности Уједињених нација. Резолуције којима се прописују мере за спречавање финансирања тероризма и тероризма уопште су: Резолуција 1267 из 1999. године која садржи листу лица означених од стране СБ УН према којима се примењују наведене мере, Резолуција 1373 из 2001. године, Резолуције 1333 из 2000. године, 1363 из 2001. године, 1455 из 2003. године и друге. Закон је усаглашен са препорукама ФАТФ које су у фебруару 2012. године измењене и допуњене, а његове одредбе су усклађене са Препоруком број 6.

Законом се прописују радње и мере за ограничавање располагања имовином означених лица, надлежност државних органа за примену тих мера, као и права и обавезе физичких и правних лица у примени одредаба овог закона. На основу Закона Влада утврђује листу означених лица на основу:

1) листа означених лица утврђених од стране Уједињених нација и других међународних организација у којима је Република Србија члан;

2) на предлог надлежних државних органа, на основу *оправданог уверења* да је лице терориста, да финансира тероризам, да је укључено у активности терористичке групе или вршење терористичког акта;

3) образложеног захтева друге државе.

Законом се предвиђа обавеза *привременог ограничавања располагања имовином*, као и обавеза провере, извештавања у случају контакта правних или физичких лица, у успостављању пословног односа или вршењу своје делатности, са означеним лицем, као и размене информација између надлежних органа за примену овог закона.

У циљу спровођења одредби Закона 19. јуна 2015. године донесен је Правилник о начину достављања обавештења, информација и података о означеном лицу и његовој имовини („Службени гласник РС", број 53/15). Овим правилником уређује се начин достављања Управи за спречавање прања новца: обавештења о означеном лицу и његовој имовини од стране правних и физичких лица; информација од стране организације надлежне за вођење регистра привредних субјеката, удружења, задужбина, фондација и од судова и јавних бележника; података о означеном лицу и његовој имовини од стране државних органа, организација и лица којима су поверена јавна овлашћења.

Влада је на седници одржаној 16. јула 2015. године је донела решење којим се утврђује листа означених лица која се доноси на основу листе коју је утврдио Савет безбедности Уједињених нација у складу са резолуцијама 1267(1999) и 1989 (2011). Ово решење, у складу са законом, објављује се и на интернет страници Владе Републике Србије и Управе за спречавање прања новца, као и у „Службеном гласнику Републике Србије".

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма

Управа је у току 2015. године интензивно радила на изради Нацрта закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма. Током 2015. године одржано је неколико састанака са обвезницима по Закону, на којима су представници свих заинтересованих страна могли да дају предлоге и сугестије у циљу унапређења правног оквира који регулише област спречавања прања новца и финансирања тероризма у Републици Србији. Управа је на свом сајту објавила Нацрт закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма. На крају предавања позивани су присутни да доставе Управи примедбе и евентуалне сугестије у вези са одредбама важећег Закона као и предложених измена.

Такође, пре израде Нацрта, радна верзија текста нацрта је стављена на сајт Управе и позвана су лица из финансијског и нефинансијског сектора да дају своје примедбе и сугестије на текст. Прихватљиви предлози су ушли у тренутну верзију текста. Релевантни органи Европске комисије су извршили анализу Нацрта закона и дали своје мишљење са коментарима и сугестијама, које ће послужити у даљем раду на овом нацрту.

Предвиђеним изменама постојећа законска решења би се ускладила са новим стандардима у овој области – 40 препорука ФАТФ (Financial Action Task Force) донетим у фебруару 2012. године. Такође, поред наведених препорука, међународни правни стандарди којима се радна група руководи приликом најновијих измена и допуна Закона јесте Директива (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца или финансирања тероризма, о изменама Уредбе (ЕУ) број 648/2012 Европског парламента и Савета, и престанку важења Директиве 2005/60/ЕЗ Европског парламента и Савета и Директиве Комисије 2006/70/ЕЗ, позната и као „Четврта директива“.

Препоруке за пријављивање сумњивих трансакција за посреднике у промету и закупу непокретности, рачуновође и ревизоре, брокерско-дилерска друштва и овлашћене банке које имају дозволу за обављање делатности брокерско-дилерског друштва

Радна група, састављена од представника Управе, Комисије за хартије од вредности, Сектора тржишне инспекције, као и представника приватног сектора: брокерско-дилерског друштва, друштва за ревизију, агенције за посредовање у промету и закупу непокретности, је израдилапрепорука за пријављивање сумњивих трансакција за посреднике у продаји и закупу непокретности, рачуновође и ревизоре као и за брокерско-дилерска друштва и овлашћене банкекоје имају дозволу за обављање делатности брокерско-дилерског друштва. Управа је 11. септембра 2015. године донела наведене препоруке, које су објављене на на званичној веб страници Управе.

Индикатори за препознавање сумњивих трансакција у вези са финансирањем тероризма

Радна група, састављена од представника Управе, НБС, Пореске управе, пословних банака и пружалаца услуга преноса новца у Србији, израдила је индикаторе за препознавање сумњивих трансакција у вези са финансирањем тероризма.На званичној веб страници Управе је 24. марта 2015. објављена измењена и допуњена листа индикатора за препознавање сумњивих трансакција у вези са финансирањем тероризма.Обвезници су дужни да примењују ову листу индикатора почев од 1. јуна 2015. године.

Индикатори за препознавање сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма код предузетника и правних лица која се баве пружањем услуга преноса новца за рачуновође, ревизоре, брокерско-дилерска друштва, овлашћене банке које имају дозволу за обављање делатности брокерско-дилерског друштва и посреднике у промету и закупу непокретности

Радна група, састављена од представника Управе, Комисије за хартије од вредности, Сектора тржишне инспекције, као и представника приватног сектора: брокерско-дилерског друштва, друштва за ревизију, посредника у промету и закупу непокретности, је израдила индикатор за препознавање сумње да се ради о прању новца и финансирању тероризма за рачуновође, ревизоре, брокерско-дилерска друштва, овлашћене банке које имају дозволу за обављање делатности брокерско-дилерског друштваи посреднике у промету и закупу непокретности. Управа је 11. септембра 2015. године донела наведене индикаторе, које су објављени на на званичној веб страници Управе.

ФИНАНСИЈСКО-ИНФОРМАЦИОНИ ПОСЛОВИ У 2015. ГОДИНИ

У Управи за спречавање прања новца финансијско-информациони послови врше се у Одељењу за сарадњу са другим државним органима и Одељењу за аналитику и финансијско-информационе послове.

У току 2015. године, у Управи је поступано по укупно 1.109 предмета: 983 нових аналитичких предмета на иницијативу других државних органа, надзорних органа, захтева страних финансијскообавештајних служби и на основу анализе сумњивих и готовинских извештаја обвезника, и 126 предмета који су отворени претходних година (нове информације и подаци за лица која су већ била предмет рада у Управи).

Највећи број захтева за доставу података упућених од државних органа односио се на сумњу да су извршена следећа претходна кривична дела: пореска утаја, злоупотреба овлашћења у привреди, злоупотреба одговорног лица, недозвољен прелазак преко државне границе и трговина људима, неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, разне врсте превара, тероризам и финансирање тероризма.

Код највећег броја предмета сумња се у економску оправданост извршења трансакција, порекло средстава која се уплаћују на рачуне, фиктиван промет роба и услуга, симуловане правне послове.

Велики број предмета је анализиран због сумње у симуловане пословне односе тј. преносе новца по фиктивним основама. Често се ради о уплатама готовине непознатог порекла које физичка лица врше на рачуне правних лица, које затим прате преноси новца између два или више често повезаних правних лица. Крајњи циљ оваквих пословних односа је унос готовине сумњивог порекла у легалне новчане токове. Примера ради, у претходној години уочено је да се често од стране обвезника ка сумњиве активности пријављују значајне уплате позајмица оснивача за ликвидност у корист правних лица регистрованих за грађевинску делатност.

Велики број захтева државних органа упућених Управи односио се и на злоупотребе положаја одговорних лица у предузећима од стране директора и извлачење средстава из предузећа. Тако прибављена средства се затим, најчешће, користе за личне потребе физичких лица.

Због актуелне мигрантске кризе у свету и кретања миграната у значајном броју кроз Републику Србију, велика пажња се посвећује и праћењу трансакција које та лица врше прелазећи нашу територију. Наиме, због опасности од могућих терористичких активности и финансирања истих, као и кријумчарења људи и трговине људима, са посебном пажњом и хитноћу анализирају се трансакције лица која се доводе у везу са тзв. критичним подручјима.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Тужилаштва

Надлежна тужилаштва су у току 2015. године Управи упутила 26 захтева.

Тужилаштво	Број захтева
Тужилаштво за организовани криминал	8
Виша тужилаштва	16
Основна тужилаштва	2

Образложење сумње у прање новца најчешће се везује за кривична дела злоупотребе службеног положаја, преварне радње, злоупотребе приликом приватизације, ненаменско трошење средстава, проневере, трговину људима, трговину наркотицима, фалсификовање, све облике организованог криминала и друго.

Управа своје предмете прослеђује надлежним тужилаштвима сходно потписаном Споразуму са Републичким јавним тужилаштвом од 22. јануара 2014. године. У току 2015. године Управа је проследила информације надлежним тужилаштима за 58 предмета.

Тужилаштво	Број прослеђених информација
Тужилаштво за организовани криминал	11
Виша тужилаштва	45
Републичко јавно тужилаштво	2

Највећи број анализа и информација о сумњи у активности које указују на прање новца или финансирање тероризма прослеђен је Вишем јавном тужилаштву у Београду, укупно 27 предмета, затим Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду 3 предмета, Вишим јавним тужилаштвима у Јагодини, Крагујевцу, Сремској Митровици, Суботици по 2 предмета, док је Вишим тужилаштвима у Краљеву, Нишу, Смедереву, Шапцу, Вању, Зајечару и Зрењанину прослеђен по 1 предмет.

Регионална распоређеност прослеђених информација по тужилаштвима приказана је у табели и графику који следи.

Више јавно тужилаштво	Број прослеђених информација
Београд	27
Нови Сад	3
Јагодина	2
Крагујевац	2
Сремска Митровица	2
Суботица	2
Краљево	1
Смедерево	1
Ниш	1
Шабац	1
Врање	1
Зајечар	1
Зрењанин	1

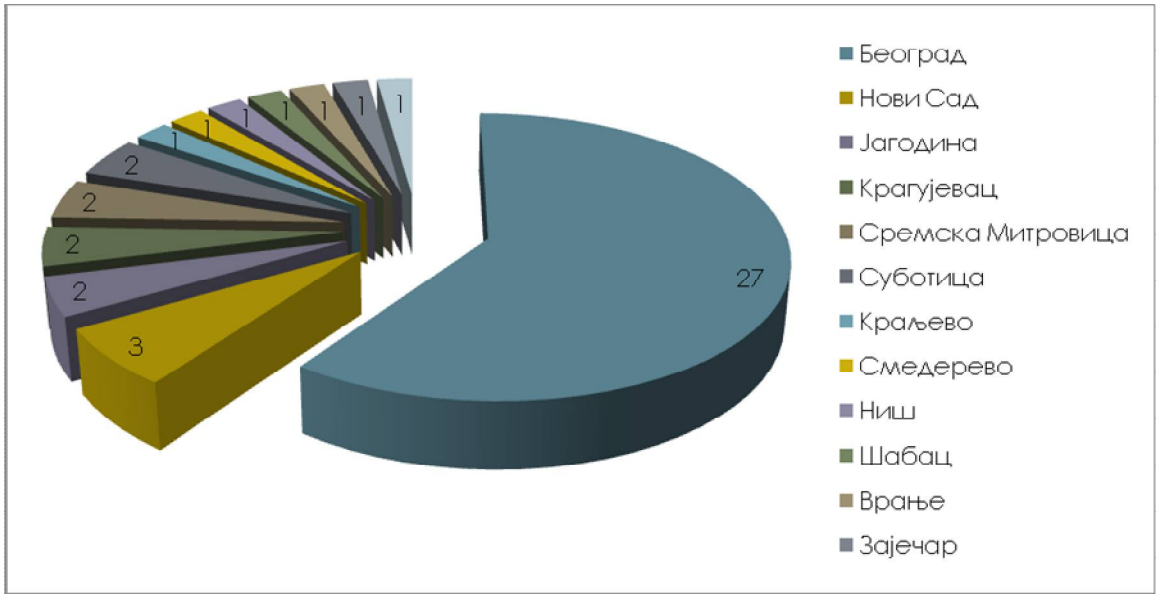

У највећем броју случајева информације су тужилаштвима прослеђене због сумње у симуловане правне послове,корупцију, трговину наркотицима, трговину људима, фалсификовање пословне документације, разне врсте превара и везе са већ познатим криминалним групама у Републици Србији.

Министарство унутрашњих послова

Министарство унутрашњих послова је у 2015. години Управи упутило 400 захтева. Од укупног броја захтева Министарства унутрашњих послова, од стране Управе криминалистичке полиције упућено је укупно 83 захтева. На захтев државних органа поред провера из расположивих база Управе (базе готовинских и сумњивих трансакција), прикупљани су подаци о прометима по рачунима (у просеку за период од 8 година), преносу новца путем агената за пренос новца и подаци из иностранства од других финансијскообавештајних служби преко ЕГМОНТ групе.

Полицијске управе су Управи директно упутиле 31 захтев. У предметима где су размењивани подаци са полицијским управама, провере су вршене најчешће због сумње у злоупотребу овлашћења у привреди, пореску утају, преваре и симуловане правне послове.

Један број захтева које је Министарство унутрашњих послова упутило Управи, у вези је са радом радних група и односио се на предмете где је било потребно веома хитно извршити провере за велики број повезаних физичких и правних лица и анализирати промете по њиховим рачунима отвореним у свим пословним банкама на територији Републике Србије (тренутно је 29 банака). Због хитности и озбиљности предмета податке је било потребно обрадити у веома кратком периоду (најчешће 48 сати). Наиме, у новембру и децембру 2015. године Управи је од стране Министарства унутрашњих послова било упућено 11 захтева у којима је тражена хитна анализа. Ови захтеви су се углавном односили на сумњу у коруптивна кривична дела и прање новца.

Јединица за финанисијске истраге Министарства унутрашњих послова је у току 2015. године Управи упутила укупно 286 захтева у којима је по захтеву у просеку тражена провераза 15 физичких лица. Највећи број захтева упућен је због сумње у прање новца које се доводи у везу са претходним кривичним делима као што су: превара, пореска утаја, производња и стављање у промет опојних дрога, злоупотреба положаја одговорног лица и трговина људима.

У току анализе сумњивих трансакција које су пријављене од стране обвезника, Управа је Министарству унутрашњих послова упутила 108 захтева у којима су им достављани подаци али у исто време и тражене информације о кривичним делима, везама са криминалним групама у Републици Србији и свим другим оперативним подацима са којима располажу. Активности лица која су била предмет анализе указивала су на сумњу у легално порекло средстава, трговину наркотицима, преварне радње, злоупотребе положаја одговорних лица, трговину људима, финансирању тероризма, манипулације хартијама од вредности и друго.

Безбедносно-информативна агенција

У току 2015. године Безбедносно-информатива агенција је Управи упутила укупно 39 захтева где је било потребно поред расположивих база проверити и промете по рачунима, најчешће за период од 2 године. Највећи број размењених информација

односио се на сумњу у трговину наркотицима, трговину људима, финансирање тероризма, везу са криминалним организацијама, трансфере новца сумњивог порекла на рачуне у Републици Србији и фалсификовање идентификационих докумената од стране физичких лица.

Такође, након извршених анализа сумњивих трансакција Управа је Безбедносно-информативној агенцији на даљу надлежност проследила укупно 51 информацију, са захтевом да нас о резултатима извршених провера повратно обавесте. Најчешће се радило о страним држављанима који поседују рачуне или врше трансакције у пословним банкама у Србији, а за чије се активности може сумњати да су везана за трговину људима, наркотицима, преваре и финансирање тероризма.

Услед велике мигрантске кризе, учестале су и пријаве сумњивих трансакција од стране агената за пренос новца. Све такве трансакције су због сумње у финансирање тероризма или трговину људима прослеђене Безбедносно-информативној агенцији.

Војно-безбедносна агенција

Војно-безбедносна агенција је у току 2015. године Управи упутила 5 захтева због сумње у нерегуларну трговину оружјем, корупцију и финансирање тероризма.

Такође, Управа је на своју иницијативу, а у сврху додатних провера, Војно-безбедносној агенцији проследила 2 дописа. У конкретним случајевима се радило о активностима код којих се сумња да средства потичу из нелегалне трговине оружјем.

Пореска управа

У 2015. години Пореска управа, Сектор пореске полиције је Управи упутила 4 захтева за доставу података, док је Управа упутила 77 захтева Пореској управи ради провера из њихове надлежности. Захтеви Управе за спречавање прања новца најчешће су се односили на сумњу да се врше симуловани правни послови са циљем извлачења готовине са рачуна правних лица, а у циљу избегавања плаћања пореских обавеза. Један део захтева Управе односио се и на повраћаје позајмица оснивача за ликвидност за које се сумња да нису биле ни извршене.

На основу потписаних Процедура рада између Управе за спречавање прања новца и Пореске управе, Сектора пореске полиције у Управи је отворено 3 предмета код којих се анализирају промети по рачунима предметних лица како у земљи тако и у иностранству као и други подаци прибављени од страних финансијскообавештајних служби.

Агенција за борбу против корупције

Коруптивна кривична дела су према Националној процени ризика окарактерисана као високоризична дела за прање новца.

Агенција за борбу против корупције је у току 2015. године Управи упутила 17 захтева који су се односили на сумњу у несразмеру примања и имовине функционера и повезаних лица која је пријављена Агенцији, као и у порекло средстава којима се финансирају политичке партије.

У циљу утврђивања порекла имовине и новчаних средстава лица која су предмет провера у Управи, Агенцији су упућена 2 захтева.

Народна банка Србије

Народна банка Србије је у току 2015. године у складу са тачком 6. Споразума о сарадњи у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, закљученим између НБС и Министарства финансија-Управе за спречавање прања новца, Управи упутила 5 захтева за проверу података који су се односили на пријављене трансакције обвезника (број и квалитет пријављених сумњивих и готовинских трансакција).

Агенција за приватизацију

У складу са чланом 13. став 1. Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ бр. 83/14 и 46/15), Агенција за приватизацију је у 2015. години упутила 46 захтева у којима је од Управе тражено мишљење у вези са купцима привредних субјеката у процесу приватизације.

САРАДЊА СА СТРАНИМ ФИНАНСИЈСКООБАВЕШТАЈНИМ СЛУЖБАМА

У току 2015. године Управа је одговорила на 100 захтева страних финансијскообавештајних служби. Захтеви су се углавном односили на држављане Републике Србије са рачунима у иностранству за које се сумња у везу са криминалним групама или криминалним активностима, као и на стране држављане који имају рачуне у пословним банкама у Србији или су учесници у криминалним активностима у Србији.

У истом периоду Управи је од стране финансијскообавештајних служби других земаља достављено 10 спонтаних информацијакоје се најчешће односе на сумњиве активности физичких или правних лица из Републике Србије, а која поседују отворене рачуне код банака у иностранству. Као спонтане достављене су и информације о правним лицима из иностранства које код банака у Србији имају отворене рачуне за које се сумња да служе за прикривање нелегално стечених средстава у иностранству.

Управа је, у току рада по аналитичким предметима, страним финансијскообаветајним службама упутила укупно 134 захтева. Захтеви су се највећим делом односили на нерезиденте који имају рачуне или пословне активности у Србији, а због сумње у порекло средстава или пословне активности истих. Такође, део захтева упућен је страним финансијскообавештајним службама у циљу идентификовања имовине домаћих лица у иностранству.

Управа је у току 2015. године страним финансијскообавештајним службама проследила укупно 3 спонтане информације које су се односиле на нерезиденте, њихове пословне активности или новчана средства у Републици Србији.

Највише информација размењено је са државама у окружењу: Црна Гора, Босна и Херцеговина, Словенија, Бугарска и Мађарска. Преписка са другим финансијскообавештајним службама се углавном односила на трансфере средстава са или на рачуне физичких лица за које не постоји јасна сврха извршења.

	Захтеви страних ФОС	**Захтеви Управе**
Босна и Херцеговина	6	12
Црна Гора	11	8
Словенија	6	7
Бугарска	6	4
Мађарска	7	4

АНАЛИЗА СУМЊИВИХ ТРАНСАКЦИЈА

У току 2015. године обвезници су Управи пријавили укупно 5.674 сумњивих трансакција, односно активности.

Преглед пријављених сумњивих трансакција по обвезницима приказан је у табели и графикону који следе.

Обвезници	**Број пријављених сумњивих трансакција/активности**
Банке	737
Агенти за пренос новца	4.881
Нотари	2
Рачуновође	3
Ревизори	11
Мењачи	4
Лица која се баве поштанским саобраћајем	17
Осигуравајућа друштва	18
Лизинг	1
Факторинг	1

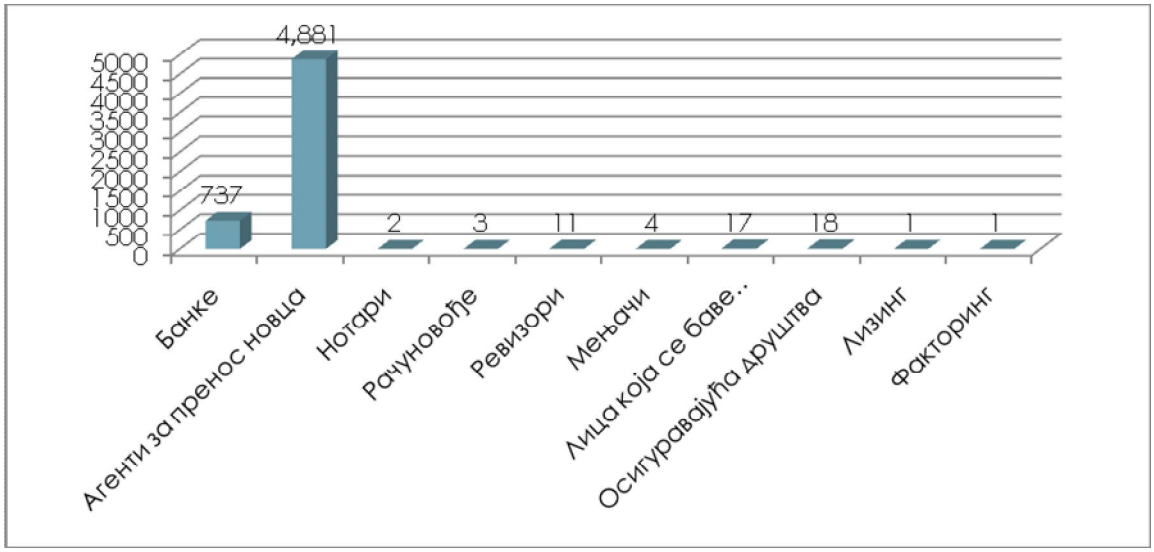

Као што се из горе приложеног графичког приказа може видети, највећи број сумњивих трансакција у 2015. години пријавили су агенти за пренос новца и банке.

Свеобухватна образложења да се у пријављеним трансакцијама ради о сумњи у прање новца или финансирање тероризма достављају банке које поред објашњења сумње за конкретну трансакцију достављају и опширне информације о активностима пријављених лица које су претходиле самој пријави. Од укупно пријављених сумњивих трансакција од стране банака (737 трансакција) 152 трансакције је остало у Управи на праћењу, док су остале прослеђене другим надлежним државним органима у Републици Србији на даље поступање.

Све трансакције које су агенати за пренос новца пријавили Управи као сумњиве (4.881 трансакција) прослеђене су другим државним органима на даље поступање.

Учесници у трансакцијама које су у Управи остале на праћењу, тј. где нема довољно података који поткрепљују сумњу у прање новца или финансирање тероризма, и даље се прате и након пријављених нових готовинских или сумњивих трансакција, поново анализирају и процењују.

Активности које су најчешће од стране обвезника пријављиване као сумњиве су: пореска утаја, унос новца непознатог порекла у финансијски систем Републике Србије, фалсификовање личних идентификационих докумената, злоупотребе положаја одговорних лица у правним лицима, сумњиве куповине правних лица, сумњива употреба одобрених кредита од стране физичких лица, финансирање тероризма кроз хуманитарне организације и друго.

Као и претходних година пореска утаја је и даље најзаступљеније кривично дело које је од стране обвезника препознато у пријављеним сумњивим трансакцијама. Најчешће се ради о симулованим правним пословима које за циљ имају извлачење готовине са рачуна правних лица или трансакције код којих се сумња у порекло средстава, као што

су уплате позајмица за које се на основу додатних анализа може закључити да не потичу од легалог пословања физичког лица које исте уплаћује.

Велики број трансакција односи се и на различите врсте превара (фалсификовање документације, фалсификовање личних исправа, злоупотребе платних картица).

Трговина робе на црно и даље је веома „актуелна"“ у Републици Србији. Лица увозе и продају робу за готовину, без евидентирања у пословним књигама, а плаћања за увезену робу се врше алтернативним начинима избегавајући банкарски сектор (нпр. користећи агенте за пренос новца). Роба која се продаје на црно се плаћа добављачима и као помоћ породици.

Примећене су и учестале пословне активности хуманитарних организација са седиштем у подручјима која су процењена као ризична за финансирање тероризма у Републици Србији. Постоји сумња да се наведене организације злоупотребљавају у сврху финансирања и обуке потенцијалних терориста.

Током анализе сумњивих трансакција уочена је тенденција да нерезиденти који немају пословну активност у Републици Србији у све већем броју отварају рачуне у пословним банкама у Србији. По наведеним рачунима се из иностранства по различитим основама трансферишу значајна новчана средства без јасног доказа о пореклу и крајње намене истих.

Такође, у 2015. години банке су Управи пријавиле 10 планираних, односно најављених а не извршених трансакција, односно оних трансакиција које још увек нису биле извршене у тренутку пријаве Управи, а на основу до тада расположивих података формирана је сумња у прање новца. Код таквих трансакција се углавном радило о покушају лица да у финансијски систем Републике Србије убаце новчана средства великих износа. Као сврху планираних трансфера лица су наводила инвестиције у Србији, без конкретних образложења о чему се тачно ради.

Због сумње у финансирање тероризма банке су у 2015. години Управи пријавиле 4 трансакције.

Што се пријава сумњивих трансакција од стране агената за пренос новца тиче, оне се углавном односе на лица, стране држављане, који потичу из ризичних подручја за финансирање тероризма (Сирија, Саудијска Арабија, Пакистан, Авранистан и др.). Трансакције које се обављају преко агената за пренос новца се врше у малим појединачним износима и код истих моги се уочити поједина лица која врше услужно полагање или подизање готовине за више лица.

Важно је напоменути да је коришћење услуга агената за пренос новца од стране држављана Републике Србије, у последњих неколико месеци, у значајном порасту. Најчешће се ради о примању средстава од рођака који раде у иностраноству.

Услуге агената за пренос новца могу се злоупотребити и у сврху плаћања робе од стране власника неких правних лица. Овакве трансакције за последицу имају пореску утају и прање новца.

СТРАТЕШКЕ АНАЛИЗЕ И ДРУГА ИСТРАЖИВАЊА

Поред рада на конкретним предметима у 2015. години у Одељењу за сарадњу са другим државним оранима и Одељењу за аналитику и финансијскоинформационе послове вршене су следећа истраживања и стратешке анализе:

- Анализа рада банака на пословима за спречавање прања новца и финансирање тероризма;
- Анализа трансакција вршених преко агената за пренос новца, а због сумње у финансирање тероризма и трговину људима;
- Анализа готовинских трансакција на основу критеријума који указују на пореску утају и прање новца;
- Анализа токова новца преко увозних фактура;
- Прање новца кроз инвестирање у некретнине;
- Прање новца кроз трговину златом и другим драгоценим металима;
- Електронско банкарство и електронски новац као ризичне области за прање новца и финансирање тероризма;
- Континуиран рад на новим методологијама и типологијама које се односе на прање новца и финансирање тероризма.

НАЈЧЕШЋЕ ПРЕПОЗНАТЕ ТИПОЛОГИЈЕ ПРАЊА НОВЦА У 2015. ГОДИНИ

Полагање новца сумњивог порекла на нерезидентне рачуне у Србији

У циљу прикривања стварног порекла готовине, странци врло често готовину физички унесу у Републику Србију. На граници готовину пријаве и добију записник о уносу средстава. Наведена средства уплаћују на своје нерезидентне рачуне у пословним банкама у Републици Србији. Овако формирана средства се користе за плаћања помоћу платних картица.

Уговор о поклону и куповина непокретности прљавним новцем

Лице из криминалног миљеа жели да купи одређену непокретност, али да при куповини избегне банкарски сектор. Поменуто лице са власником некретине закључује уговор о поклону, док купопродајну цену исплаћује власнику у готовини, новцем стеченим нелагалним активностима.

Извлачење средстава са рачуна правног лица по основу камате од зајма

Власник правног лица даје зајам свом правном лицу за куповину опреме. Уговором о зајму је договорена изузетно висока камата. Правно лице лице на месечном нивоу трансферише средства на рачун власника на основу исплате камате, док се главница не враћа.

Приватизација новцем непознатог порекла

Новоосновано правно лице у поступку приватизације купује привредни субјекат. Средства за куповину обезбеђује на основу Уговора о зајму са правним лицем са оф-шор дестинације (off-shore). Наведена средства по основу Уговора о зајму су у кратком временском периоду враћена правном лицу са оф-шор дестинације (off-shore).

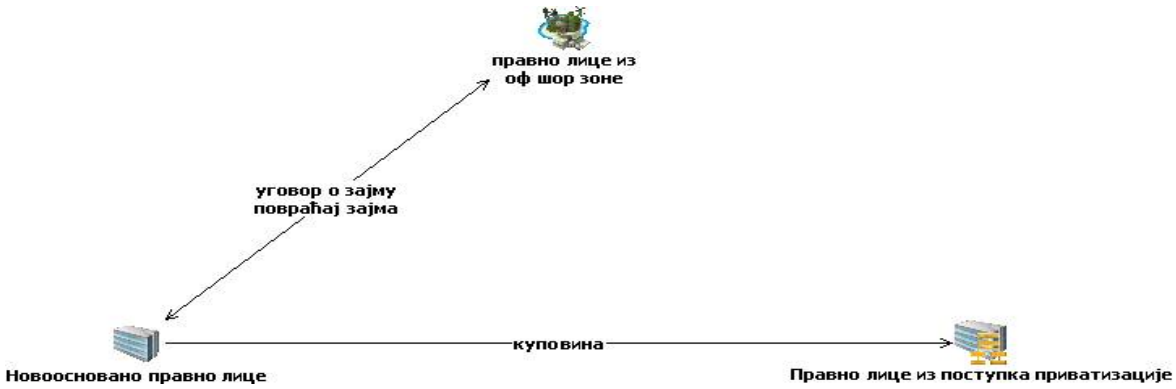

Злоупотреба агената за пренос новца у сврху трговине људима

Физичко лице се бави трговином људимакористећи њихову тешку социјалну или здравствену ситуацију. Нелегално их пребацује преко границе, док средства од продаје добија преко агената за пренос новца.

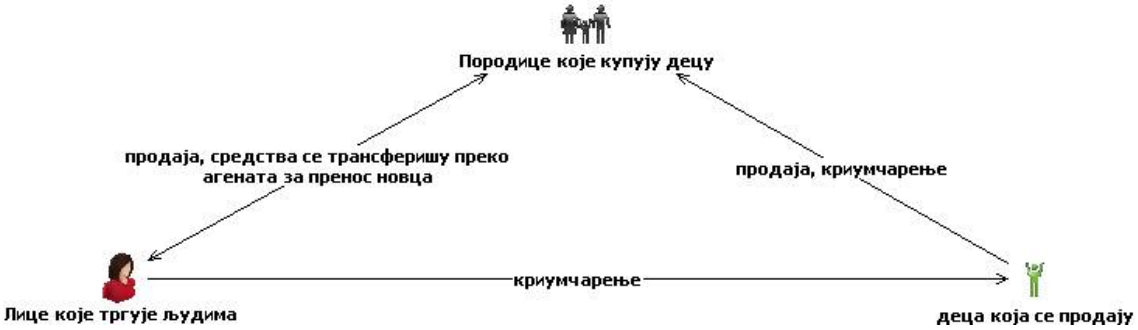

Прање новца преко повезаних правних лица

Више правних лица повезаних власничком и управљачком структуром, такозване мајке и ћерке фирме, користе једну фирму „као бојлер“, вршећи економски нелогичне трансакције.

Прање новца преко консултантских активности

Привредно друштво регистровано на off shore зони трансферише значајна средства по основу пружања консултантских услугана рачун нерезидентог физичког лица, а средствима располаже овлашћено лице по рачуну које је резидент.

Убацивање новца непознатог порекла у легалне новчане токове кроз уплате позајмица и пазара

Врло често се новац нелегалог порекла убацује у легалне новчане токове кроз уплате позајмица или уплате пазара. Најпогодније делатности за овакав посао су правна лица која су регистрована за делатности код којих је карактеристичан брзи обрт капитала (малопродаја, угоститељство и слично).

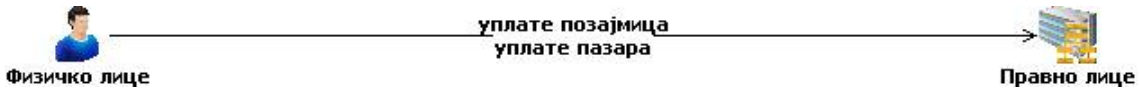

Убацивање новца непознатог порекла у финансијски систем Републике Србије кроз некретнине и консалтинг

Лице из Србије оснива правно лице на оф-шор дестинацији и убацује новац непознатог порекла на рачуне истог. Са рачуна на оф-шору се средства убацију у Србију преко инвестирања у некретнине и плаћања консултантских услуга.

Интеграција новца непознатог порекла у финансијски систем преко позајмице између повезаних правних лица

Физичко лице оснива више правних лица различитих делатности. У циљу прикривања стварног порекла новчаних средстава лице уплаћује позајмицу једном правном лицу, а затим се средства безготовински трансферишу као зајам на друго правно лице.

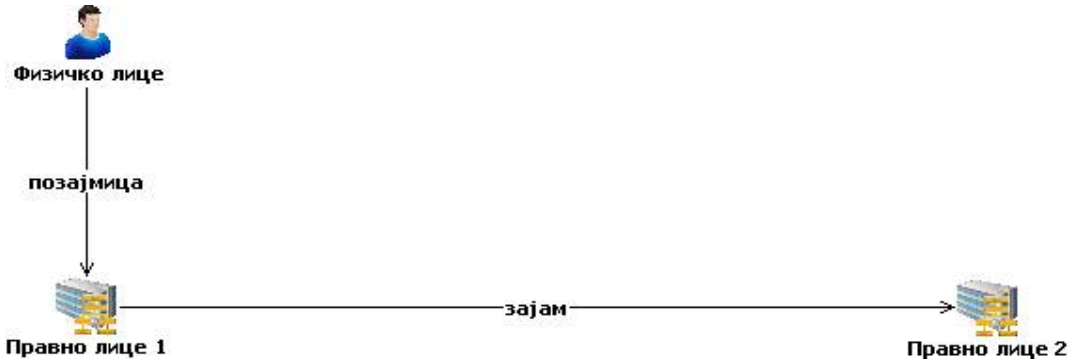

УОЧЕНИ МОГУЋИ НАЧИНИ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА У 2015. ГОДИНИ

Прикривање стварног идентитета корисника средстава

Велики број физичких лица из земаља ризичних за финансирање тероризма, преко агената за пренос новца, шаљу у Србију значајна новчана средства. Као прималац средстава у Србији јавља се само једно физичко лице, резидент. Наиме,наведено физичко лице у Србији, у циљу прикривања идентитета стварног корисника средстава прима средства из иностранства у име више лица са привременим боравком у Србији.

Неосновано добијање и коришћење кредита и других погодности

Велики број физичких лица која су запослена у верској институцији узима кредите у банкама. Сумња се да се добијени кредити затим ненаменски троше у сврху финансирања тероризма.

Злоупотреба стипендија у сврху финансирања тероризма

Велики број физичких лица прима средства од хуманитарне организације по основу исплата стипендија. Сумња се да је стварна сврха исплате средстава уствари финансирање тероризма.

Пренос новчаних средстава преко Србије, а у циљу финансирања тероризма

Више правних лица са седиштем у Западној Европи, а чији су власници лица пореклом из области које су ризичне за финансирање тероризма, по основу консалтинга шаљу средства на једно физичко лице у Србији. Наведена средства се затим преко система WU шаљу у државу која је ризична за финансирање тероризма.

Злоупотреба предузећа са брзим обртом капитала у сврху финансирања активности које се могу везати за тероризам

Тероризам се може финансирати и из легалних извора. Један од начина је и злоупотреба правних лица са брзим обртом капитала, извлачењем средстава са рачуна истих по разним основама. Подигнута средства се у готовини дају лицима која су повезана са терористичким активностима.

СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА У УПРАВИ У 2015. ГОДИНИ

Студија случаја број 1: Инвестирање капитала сумњивог порекла у обртна средства

Анализом трансакција које су евидентиране у бази платног промета са иностранством (база преузета од НБС) уочена је трансакција милионског износа у валути ЕУР. Наиме, са рачуна правног лица „А“ са седиштем у Републици Србији је по основу закупа опреме трансферисан значајан износ средстава у валути ЕУР, а у корист рачуна који је отворен у суседној држави и који припада правном лицу „Б“ чије је седиште на оф шор дестинацији.

Трагајући за пореклом средстава која су трансферисана у суседну државу, анализирани су промети по свим рачунима правног лица „А“ у пословним банкама на територији Републике Србије, при чему је утврђено да највећи део прилива по рачунима потиче од трансфера са рачуна правног лица „Е“. Занимљиво је истаћи да је стварни власник правних лица „А“ и „Е“ исто физичко лице.

Како би се открили стварни извори средства која су трансферисана у суседну државу, вршена је и анализа промета по свим рачунима правног лица „Е“ у Републици Србији. Утврђено је да највећи део средстава потиче како од одобрених кредита од банака у земљи и иностранству, тако и од трансфера средстава са рачуна више државних институција у Србији, а по основу промета робе и услуга.

У циљу откривања даљег пласмана новчаних средстава која су из Републике Србије трансферисана у суседну државу, вршена је обимна преписка са финансијскообавештајном службом те суседне државе приликом које је утврђено следеће:

Средства су након прилива на рачун у суседној држави делом трансферисана у корист правног лица „Ц“ са седиштем на оф-шор зони, а делом су искоришћена за отплату кредита правног лица „Д“ у истој банци.

Важно је напоменути да су стварни власници правних лица „А“, „Е“, „Ц“ и „Д“ лица из криминалног миљеа.

Анализирајући пословни однос правних лица „А“ и „Б“ утврђено је да она нису имала директну пословну сарадњу иако су средства по основу закупа опреме трансферисана са рачуна правног лица „А“ на рачун правног лица „Б“ у суседној држави.

Наиме, утврђено је да је правно лице „А“ увезло опрему од правног лица „Ф“ чије је седиште такође на оф-шор дестинацији. Затим, правно лице „Ф“ склапа Уговор о уступању потраживања са правним лицем „Б“ на основу којег ће правно лице „А“ закуп (увоз) опреме уместо правном лицу „Ф“ платити правном лицу „Б“, што наводи

на закључак да је трансфер средстава са рачуна правног лица „А“ на рачун правног лица „Б“ извршен по основу горе наведеног уговора о уступању потраживања.

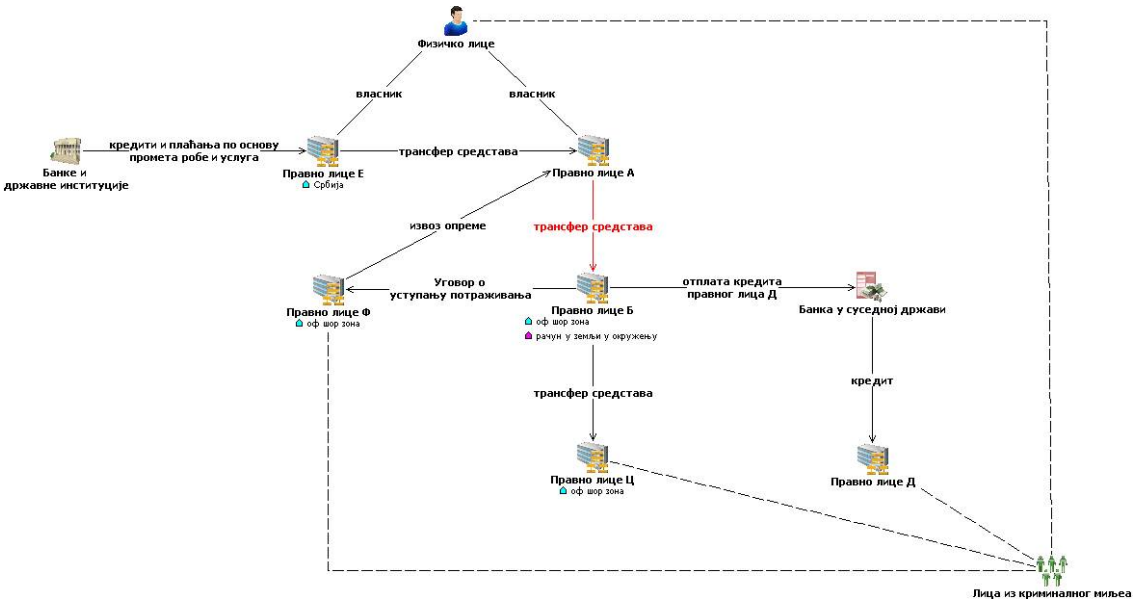

Студија случаја број 2: Интеграција прљавог новца кроз уплате позајмица и зајмова

Физичко лице „Л“ које је више пута правноснажно осуђивано за различита кривична дела, готовински полаже средства у веома високим износима на рачун правног лица „М“ које је у његовом власништву. Средства се полажу по основу позајмице оснивача за ликвидност. Мањи део положених средстава се враћа власнику путем повраћаја позајмице, док се већи део средстава трансферише на рачун правног лица „П“ по основу зајма. Половину трансферисаних средстава подиже у готивини власник правног лица „П“ по основу зајма, а друга половина се трансферишу на рачун правног лица „К“ по основу промета робе и услуга. Трансферисана средства у целости подиже у готовини власник правног лица „К“. Може се претпоставити да су власници правних лица „П“ и „К“, повезана лица са лицем „Л“, и да су након подизања средстава, иста проследили поменутом лицу.

Након обављене анализе, Управа за спречавање прања новца је описане информације доставила надлежном тужилаштву и Пореској полицији. Пореска полиција је обавестила Управу да је извршена контрола предметних лица и да су против истих поднете кривичне пријаве.

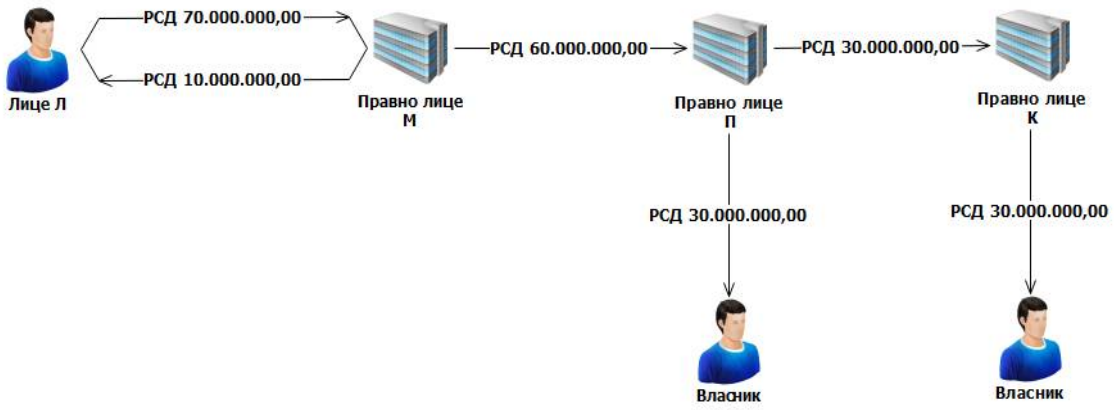

Студија случаја број 3: Трговина људима

Управа за спречавање прања новца је 2014. године у сарадњи са органом надлежним за кривично гоњење почиње да размењује информације везано за физичко лице „Т“ за које се сумња да се бави кријумчарењем људи.

Физичко лице „Т“ је искористило здравствену ситуацију девојчице „В“ и повело је са собом у Немачку (сумња се да је девојчица „В“ ометена у развоју).
Након одласка девојчице „В“ у Немачку, особа „Т“ је продала девојчицу физичком лицу „А“.

Према оперативним подацима надлежног државног органа за међународну оперативну сарадњу, особа „В“ је продата ромској породици из града „С“ у Немачкој, при чему су чланови ове породице даље продали особу „В“ другој ромској породици у граду „К“.
Физичко лице „Т“ је за продају девојчице добило новчану накнаду у одређеном износу, део је претпостављамо добило у готовини, док је други део добило путем агената за пренос новца.

Анализом токова новца уочено је да је физичко лице „Т“ преко агената за пренос новца, у периоду када је девојчица продата, примило од различитих лица износ од укупно ЕУР 3.561,00. Укупно је обављено20 трансакција. Средства су трансферисана углавном из Републике Немачке, осим две трансакције из Француске и једне из Италије.

На основу међународне полицијске сарадње физичко лице „В“ је враћено у Србију.
Према изјави девојчице „В“, особа „Т“ је један део новца добила и у готовини (претпоставља се да се радило о износу од ЕУР 4.000,00) од ромске породице.

Студија случаја број 4: Куповина предузећа у процесу приватизације новцем непознатог порекла

Банка, обвезник по закону пријавила је Управи сумњиве трансакције у којима се наводи да је новоосновано правно лице „Ф”у процесу приватизације купило правно лице „Ц”, средствима обезбеђенимпо основу уговора о зајму од правног лица „Х”, са оф шор дестинације. Наведена средства по основу уговора о зајму су у кратком временском року враћена правном лицу „Х”. Поставља се питање порекла средстава као и стварног власника правног лица „Ф”.

Управа је пре извршене анализе упутила захтев банкама као и ФОС земаља из којих су извршени трансфери.

На рачуне правног лица „Ф”, средства се трансферишу са рачуна повезаних правних лица „А” и „Б”, отворених код различитих банака на територији Републике Србије, по основу промета роба и услуга, као и извоза роба.

Такође, један део средстава на рачунима правног лица „Ф” потиче из стечајне масе правног лица „Ц”, која се трансферишу посредством правних лица „А” и „Б”.

Управа је упутила захтев ФОС-у „К”за проверу правног лица које је трансферисало средства на рачуне правног лица у Републици Србији. ФОС „К” доставио је одговор која су лица у питању, што је навело да се за додатне податке Управа обрати и ФОС-у „Б” , јер је један од оснивача правно лице из те државе. Према подацима добијеним од ФОС „Б”, стварни власник траженог правног лица је физичко лице „В” из Србије.

Правно лице „Х” са оф-шор „К”, након повраћаја зајма, средства у износу од ЕУР 400.000,00 даље трансферишена нерезидентни рачун правног лица „Д“ отворен у Републици Србији. Средства су трансферисана по основу повећања односно смањења улога страних банака и других финансијских организација. Истог дана правно лице „Д“ продаје девизе банци и добијене динаре трансферише на рачун правног лица „Г”по

основу улагања страног капитала у домаћа предузећа. Трансфер је извршен на основу одлуке скупштине привредног друштва „Г”.

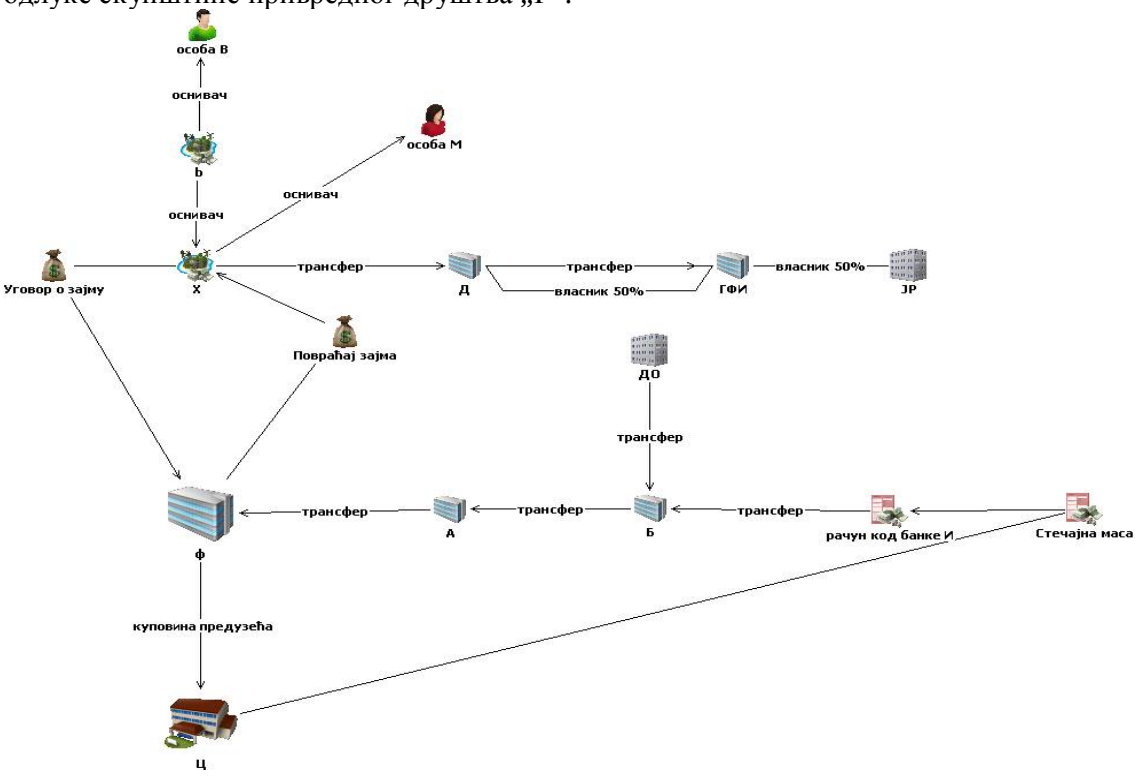

Студија случаја број 5: Неосновано добијање кредита

Управа за спречавање прања новца примила је сумњив извештај пословне банке.
Наиме, у временском периоду од око две године, већем броју физичких лица одобрени су готовински кредити укупне вредности од РСД 29.000.000,00. Анализом кредитне документације утврђено је да је већина корисника кредита запослена у верској заједници „А“, на пословима возача, кувара и сл. а висина примања им је изнад просека у Републици Србији. Везано за отплате кредита предметних физичких лица, евидентирано је кашњење. Лице које врши готовинске отплате по свим одобреним кредитима је физичко лице „Б“, високо позиционирано у верској заједници „А“.

Анализа података послата је надлежном државном органу, с обзиром да Управа за спречавање прања новца, не располаже информацијама о пореклу средстава којима физичко лице „Б“ отплаћује кредите другим физичким лицима. Указали смо на сумњу у легалност средстава које физичко лице „Б“ користи при отплати кредита за друга физичка лица, као и да физичко лице „Б“ фалсификује документа како би обезбедио кредите, а да средства користи за своје личне потребе или у корист верске заједнице „А“.
С обзиром на напред наведено сумњамо да је у наведеном случају извршено и кривично дело неосновано добијање и коришћење кредита и других погодности.

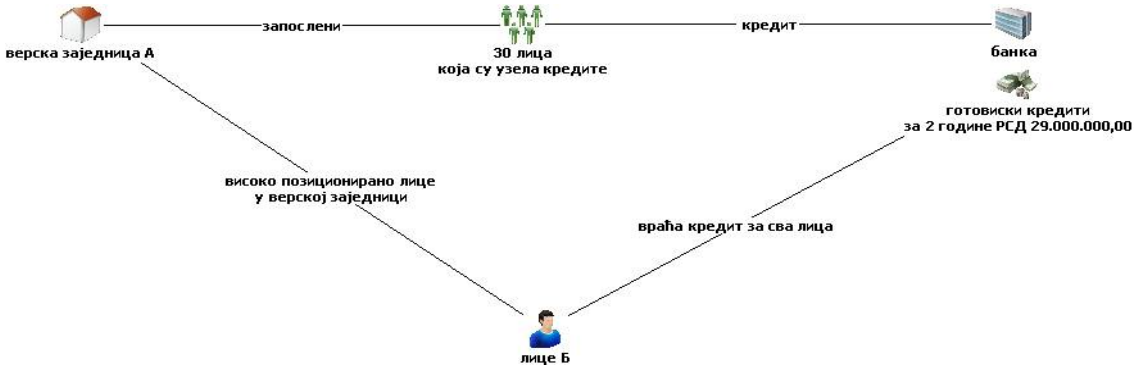

Студија случаја број 6: Стипендије и финансирање тероризма

Управа за спречавање прања новца примила је сумњив извештај пословне банке, где је указано на сумњу у финансирање тероризма.

На рачун хуманитарне организације „А“ трансферишу се средства са Блиског Истока, у износу од око ЕУР 20.000,00. Средства се затим трансферишу по основу доделе стипендија на рачуне 10 физичких лица, која студирају на приватном Универзитету у истом граду у коме се налази и седиште хуманитарне организације. Спорни су уговори о стипендирањукоји су закључени годину дана пре извршених трансфера и у којима нису наведени износи стипендија.

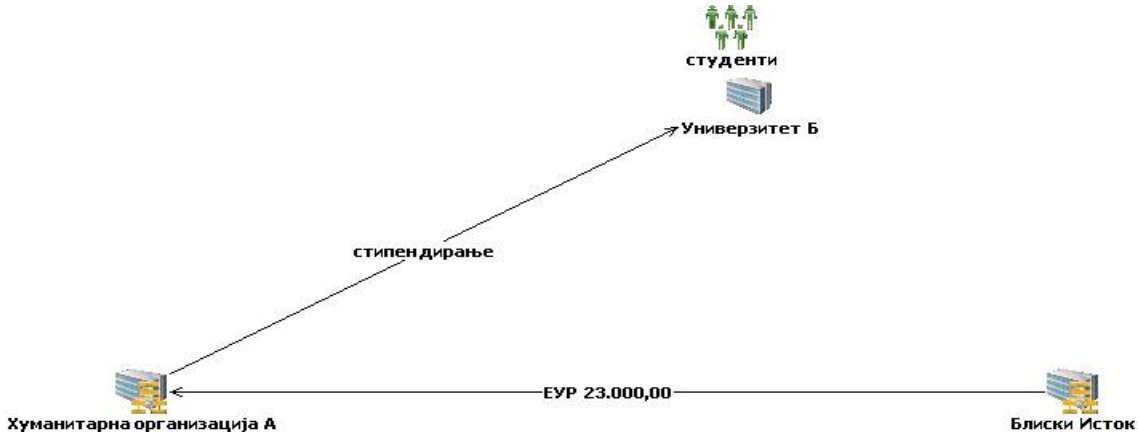

Студија случаја број 7: Трговина људима

Агенти за пренос новца су пријавили више одвојених СТР. Анализом је утврђена веза између 6 домаћих и 3 страна лица која у Републици Србији врше учестале трансакције слања и пријема путем агената за пренос новца, као и да су поједина лица регистровани предузетници за делатности угоститељства и такси превоза.

Откривено је одмах изазвало сумњу да се ради о кријумчарењу азиланата. Послат је захтев за провере база МУП-а и обвезницима за стање по рачунима и трансакције извршене путем агената за пренос новца. Анализом прикупљених података је утврђено да су поједина предметна лица већ била осуђивана за кријумчарење људи преко државне границе. Такође је утврђено да су предметна лица често користила услуге агената за пренос новца (у периоду од јануара 2013. до новембра 2014. године, укупна вредност извршених трансакција је износила око РСД 10.000.000,00), али није утврђен велики број рачуна код банака, док је укупан салдо за сва лица у новембру 2014. године износио око РСД 9.500,00.

Анализиране информације су прослеђене надлежном тужилаштву.

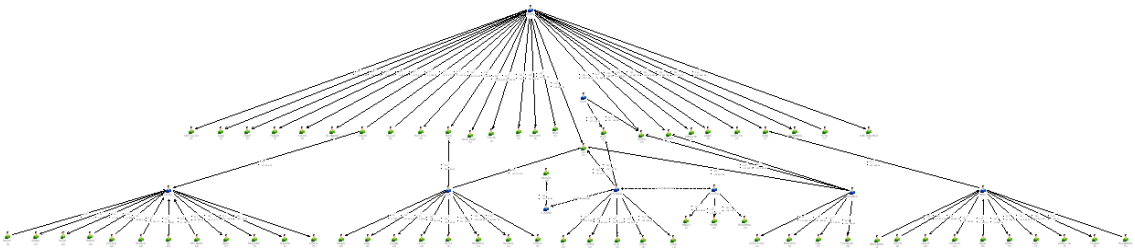

Студија случаја број 8: Трговина наркотицима, трговина људима

Агенти за пренос новца су пријавили више лица због учесталог пријема средстава из Турске. Једно лице врши пријем средстава од различитих лица из Турске у једном периоду, док у другом, исто лице се појављује као пошиљалац средстава из Турске различитим лицима у Републици Србији.

Управа је упутила захтеве за провере МУП-у и обвезницима за стање по рачунима и трансакције извршене путем агената за пренос новца. Након извршених провера код МУП-а, утврђено је да су поједина предметна лица у суседној земљи евидентирана као чланови организоване криминалне групе која се бави кријумчарењем и трговином људи и наркотика. Утврђено је и да је једно лице извршило промену имена.
Такође је утврђено да су предметна лица често користила услуге агената за пренос новца (у периоду од марта 2013. до маја 2015. године, укупна вредност извршених трансакција је износила око ЕУР 79.000,00 и РСД 3.600.000,00), али није утврђен велики број рачуна код банака, док је укупан салдо за сва лица у јуну 2014. године износио око РСД 3.500,00.

Анализиране информације су прослеђене надлежном тужилаштву.

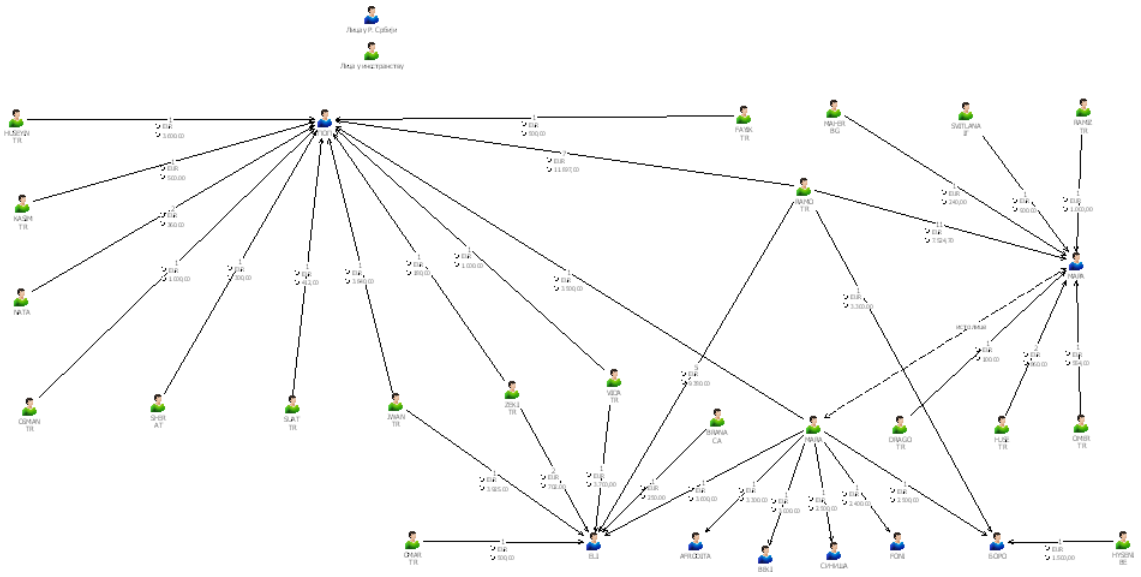

Студија случаја број 9: Оснивање правних лица у Републици Србији у циљу прања новца

Физичко лице „А“, држављанин једне суседне државе власник је и једино одговорно лице у правном лицу „М“ које је регистровано на територији Републике Србије. Исто физичко лице власник је и правног лица „Ф“ у другој држави у окружењу.

Правна лица „М“ и „Ф“ имају отворене рачуне у пословним банкама у држави „К“. Анализом промета по рачунима наведених правних лица уочени су приливи средстава у значајним износима по основу промета робе и услуга, а по налогу више правних лица из више земаља. Одмах по приспећу средстава на рачуне у држави „К“, иста се трансферишу на рачуне правних лица „Ц“ и „П“. Наведена правна лица имају отворене рачуне у више држава у окружењу. Власник правних лица „Ц“ и „П“ је исто физичко лице „Д“. Сумња се да су физичка лица „А“ и „Д“ чланови организоване криминалне групе која је оснивала правна лица у више држава и вршила трансфере средстава између тих правних лица, а у циљу прикривања стварног порекла новчаних средстава која су трансферисана.

Судија случаја број 10: Интегрисање, односно раслојавање нелегалног новца у легалне новчане токове

Управа за спречавање прања новца примила је више сумњивих извештаја пословне банке. Правно лице „А“ са Кипра је власник правног лица „Б“ у Србији. Крајњи власник правног лица „А“ са Кипра, као и законски заступник правног лица „Б“ је физичко лице „В“. Такође, правно лице „А“ са Кипра је 62% власник правног лица „Г“ у Србији. Са рачуна правног лица „А“ са Кипра трансферишу се средства на рачун правног лица „Б“, у износу од ЕУР 100.000,00, по основу Уговора о зајму који не повећава основни капитал. Сутрадан се средства конвертују и трансферишу на рачун правног лица „Г“ у износу од РСД 12.025.140,00 по основу Уговора о зајму. Сумња се да се токовима новца правних лица која су повезана власничком и управљачком структуром, нелегално стечен новац интегрише, а затим раслојава у легалне новчане токове.

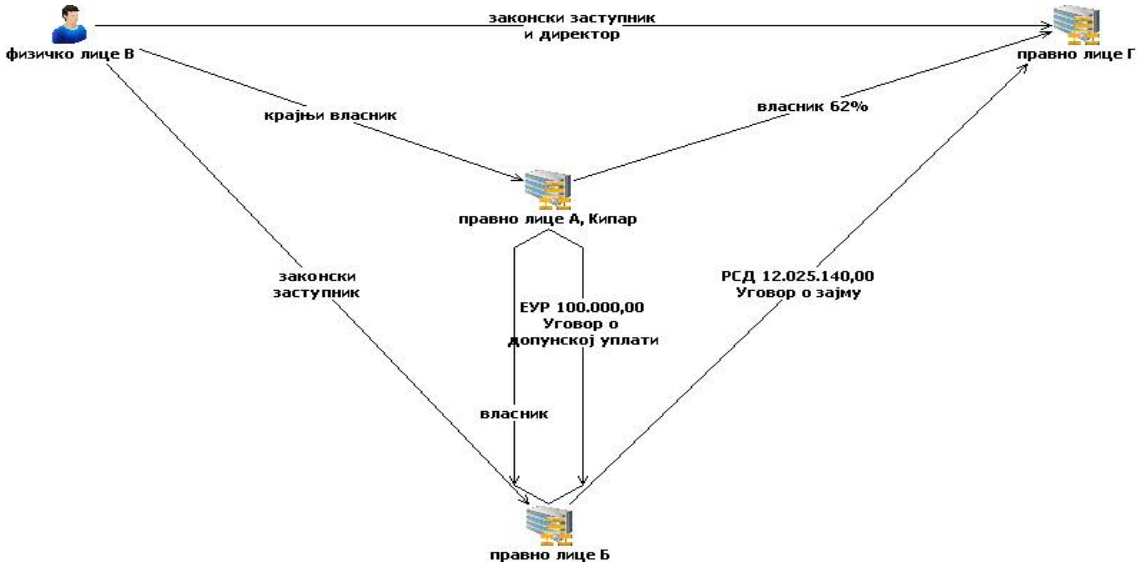

ТРЕНДОВИ

Анализом активности које могу довести до прања новца или финансирања тероризма, претпоставља се да ће у 2016. години као сумњиве активности бити идентификоване:

Симуловани правни послови којима је циљ извлачење средстава са рачуна правних лица, односно коришћење шифара плаћања у вези са прометом роба и услуга у циљу прикривања стварне сврхе извршених трансфера, представља један од најчешћих видова злоупотреба које могу указати и на прање новца. Наведена појава је, досада, најчешће препозната код откупа секундарних сировина.

Електронско банкарство и виртуелне валуте су као још неистражена област веома критични за прање новца и финансирање тероризма. Како су нове технологије врло често злоупотребљене од стране лица која располажу незаконито стеченим средствима, овој области је потребно посветити посебну пажњу.

Консултантске услуге као и све друге врсте услуга се и даље злоупотребљавају у сврху интеграције нелегално стечених средстава у легалне новчане токове. Наведени основи вршења трансакција често се користе код плаћања са оф шор дестинацијама.

Спољна трговина, а нарочито фиктивна трговина са правним лицима са оф шор дестинација је често коришћен облик интеграције нелегалних новчаних средства у финансијски систем неке државе.

Нерезиденти који немају пословну активност у Републици Србији у све већем броју отварају рачуне у пословним банкама у Србији. Такође је уочено да се Управи све чешће пријављују новооснована правна лица која су нерезиденти регистровали у Србији, а која врше трансакције без јасне економске оправданости. Ове појаве су ризичне јер постоји сумња да се рачуни отворени код пословних банака у Републици Србији користе за прање новца који се трансферише из иностранства, односно, да се ради о злоупотребама банкарског система Републике Србије у циљу прикривања стварног порекла новчаних средстава незаконито стечених у иностранству.

Трансфери средстава по основу наследства и помоћи ће и убудуће бити коришћени приликом трансфера новчаних средстава за које се жели сакрити стварна сврха извршења.

Изградња и продаја некретнина за готов новац и даље је ризична делатност која се злоупотребљава у циљу интеграције нелегално стечених средстава у легалне токове и често се користи у циљу прања новца који потиче од трговине наркотицима.

Трговина златом и даље представља ризичну делатност када се ради о прању новца и финансирању тероризма.

Због тренутно актуелне мигрантске кризе и убудуће се очекује учестало коришћење услуга агената за пренос новца. Анализом ове врсте трансакција примећено је да је све

већи број физичких лица, резидената Републике Србије, која врше учестало подизање готовине за више лица, страних држављана.

НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА

Управа за спречавање прања новца, у складу са одредбама члана 82. и 83. Закона о спречавању прања новца и финансирању тероризма („Службени гласник РС“, бр.20/2009, 72/2009, 91/2010 и 139/2014 – у даљем тексту: Закон), врши надзор над применом Закона код рачуновођа и ревизора, и то:

1) посредан надзор
2) непосредан надзор.

Посредан надзор врши се слањем, на основу унапред одређених критеријума, упитника о активностима обвезника - рачуновођа и ревизора у примени прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирања тероризма и анализом добијених одговора. Критеријуми на основу којих се утврђује којим обвезницима ће се слати упитник, када је реч о рачуновођама, су: број запослених, годишњи пословни приход, нето добитак правног лица или предузетника, сазнања добијена од Управе – Одсека за аналитику итд. Када је реч о ревизорима, упитник је послат свим званично регистрованим ревизорским кућама.

Непосредан надзор обавља се у просторијама констролисаног субјекта, увидом у опште и појединачне акте, евиденције и документацију, као и пословне књиге, изводе рачуна, кореспонденције и друга документа у просторијама субјекта надзора или правног лица са којима је субјект надзора директно или индиректно повезан, узимањем изјаве од одговорног лица или осталих запослених у субјекту надзора, као и тражењем података од државних органа и ималаца јавних овлашћења и прегледом документације.

Приликом израде Плана непосредног надзора за 2015. годину примењен је приступ заснован на процени ризика, који подразумева да ће обвезници за које се оцени да приликом обављања своје регистроване делатности имају већу изложеност ризику од прања новца и финансирања тероризма, имати приоритет код утврђивања динамике Плана надзора.

Као критеријуми за оцену изложености ризику од прања новца и финансирању тероризма, коришћени су следећи елементи:

1. Резултати Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма према којима су рачуновође и ревизори оцењени као ниско-средње рањиви у односу на друге секторе (ревизори-низак ризик, рачуновође-средње низак ризик)
2. Резултати посредног надзора; у случају да они указују на то да постоје одређене неправилности, непосредан надзор ће се користити у циљу утврђивања чињеничног стања;
3. Број запослених код обвезника;
4. Годишњи приход обвезника;
5. Пословни односи са страним функционерима;
6. Сазнања која су добијена од стране других државних органа, као и НН лица;
7. Сазнања добијена претрагом база података Управе.

У спровођењу надзора над применом Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, код обвезника који су у надлежности Управе, инспектори контролишу које радње и мере обвезници предузимају ради спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма.

Непосредан надзор убухвата најмање:

1. да ли је обвезник испунио обавезу израде анализе ризика у складу са Смерницама за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код предузећа за ревизију, предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга;
2. да ли обвезник спроводи радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финасирања тероризма пре, у току и након успостављања пословног односа и да ли обвезници:
   - спроводе радње и мере познавања и праћења странке, односно да ли су утврдили и проверили идентитет странке, утврдили идентитет стварног власника;
   - достављају информације, документацију и податке Управи за спречавање прања новца;
   - именују овлашћено лице и његовог заменика за извршавање обавеза из Закона, као и да ли су доставили акт о именовању наведених лица Управи за спречавање прања новца у законском року;
   - доносе програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених и да ли су такав програм реализовали, односно да ли су обезбедили редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених;

- обезбеђују редовну унутрашњу контролу и сачинили извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле у законском року;
- израђују листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција;
- извршавају друге радње и мере прописане Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

ПОСРЕДАН НАДЗОР У 2015. ГОДИНИ

Управа за спречавање прања новца је у 2015. године вршила посредне контроле над привредним друштвима за ревизију и привредним друштвима /предузетницима који се баве пружањем рачуноводствених услугаслањем Упитника о активностима обвезника у примени прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирање тероризма и анализом добијених одговора.

Основни циљеви сачињавања Упитника о активностима обвезника у примени прописа који регулишу спречавање прања новца су:

- Сагледавање тренутног стања познавања обавеза које обвезници имају у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма и њихових активности у складу са Законом;
- Индиректно праћење развоја система спречавања прања новца и финансирања тероризма;
- Сагледавање разумевања прописа о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Питања у Упитнику подељана су у Vцелина:

Део I - општи подаци о предузећу
Део II– активност предузећа
Део III – подаци о странкама
Део IV– достављање података Управи за спречавање прања новца
Део V – обука запослених у предузећу

Укупан број привредних друштава за ревизијуу Републици Србији износи 66[1]. Управа за спречавање прања новца је у претходној години послала дописе свимтада регистрованим привредним друштвима за ревизију, у којима су обавештени да су обвезници у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирању тероризма. Уз обавештење, Управа је послала Упитнике о активностима привредног друштва за ревизију у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, на адресе 60 привредних друштава за ревизију. Посредна контрола извршена је у 59 привредних друштава за ревизију, док у једном привредном друштву за ревизију контрола није извршена, због немогућности уручења Упитника. Привредним друштвима за ревизију је у току 2015. године послато 5 ургенција, на које су потребне одговоре сви доставила.

[1]Податак је преузет са сајта Коморе овлашћених ревизора – www.kor.rs

Такође, Управа за спречавање прања новца је упутила новооснованим привредним друштвима за ревизију (6 привредних друштава у 2015. години) инструкције, како би били упознати да су обвезници у складу са чланом 4. Закона, и да би на основу таквих инструкција успоставили систем у свом друштву.

Треба нагласити да су привредна друштва за ревизију показала изузетну спремност на сарадњу.

Укупан број привредних друштава /предузетника за пружање рачуноводствених услуга у Републици Србији је већи од 7000. У 2015. години посредна контрола вршена је у периоду од фебруара до децембра месеца по различитим критеријумима, слањем Упитника о активностима привредних друштава/предузетника за пружање рачуноводствених услуга. Узорком је изабрано 213 привредних друштава /предузетника којима је послат допис, у ком су обавештени да су обвезници у складу са чланом 4. Закона и дат им је рок од 20 дана да доставе попуњен Упитник о активностима привредних друштава/предузетниказа пружање рачуноводствених услуга. Од укупног броја привредних друштава/предузетника за пружање рачуноводствених услуга, 210 су правна лица, а 3 су физичка лица или предузетници. Од 213 контролисаних субјеката, 133 привредних друштава/предузетника за пружање рачуноводствених услуга послало је одговоре на допис, док 80 привредних друштава/предузетника за пружање рачуноводствених услуга то није учинило. Од укупног броја привредних друштава/предузетника који нису доставили одговоре на Упитник, 21 привредно друштаво/предузетник није примило Упитник због промене седишта, код 46 привредних друштава/предузетника за пружање рачуноводствених услуга започета је контрола у току децембра 2015. године стога се њихови одговори очекују у 2016. години, док 13 привредних друштава/предузетника за пружање рачуноводствених услуга и након Ургенција није доставило одговоре на Упитник. Привредним друштвима /предузетницима који се баве пружањем рачуноводстевих услуга, послато је 63 Ургенција, на које је одговоре доставило 50 привредних друштава /предузетника за пружање рачуноводствених услуга, док 13 то није учинило.

НЕПОСРЕДАН НАДЗОР

У 2015. години Управа за спречавање прања новца извршила је четири непосредне контроле код обвезницима. Од укупног броја једна непосредна контрола извршена је код привредног друштва за ревизију, док је три непосредне контроле извршено код привредног друштва која се баве пружањем рачуноводствених услуга.У свим контролисаним субјектима, односно привредним друштвима за рачуноводство утврђене су неправилности, док код привредног друштва за ревизију нису утврђене неправилности.

Укупан број утврђених привредних преступа код 3 контролисана привредна друштва за рачуноводство је девет, и то:

- Једно привредно друштво за пружање рачуноводствених услуга није у потпуности израдило Анализу ризика у складу са Смерницама за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код предузећа за ревизију и

предузећа/предузетника који се баве пружањем рачуноводствених услуга које је донела Управа за спречавање прања новца, чиме је повређен члан 7. став 1. и став 2. Закона;

- 2 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга на Решењима из АПР-а нису уписала датум, време и лично име лица које је извршило увид у документацију, чиме је повређен члан 15. став 2. Закона;
- 2привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга нису доставила податке о личном имену и називу радног места овлашћеног лица и његовог заменика у року од 15 дана од дана именовања истих, чиме је повређен члан 42. став 3. Закона;
- Једно привредно друштво за пружање рачуноводствених услуга није обезбедило редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених из области спречавања прања новца и финансирања тероризма, чиме је повређен члан 43. став 1. Закона;
- 1 привредно друштво за пружање рачуноводствених услуга није извршило редовну унутрашњу контролу и сачинило извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле, чиме је повређен члан 44. Закона.
- 1 привредно друштво за пружање рачуноводствених услуга није израдило листу индикатора за препознање сумњивих трансакција, чиме је повређен члан 50. став 1. Закона;
- Једно привредно друштво за пружање рачуноводствених услуга није сачинило евиденције о подацима странака у складу са чланом 81. став 1 Закона.

Након извршених непосредних контрола у просторијама контролисаних субјеката, инспектори Управе за спречавање прања новца напосредни надзор наставили су у просторијама Управе за спречавање прања новца сачињавањем Записника о извршеној контроли примене Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма. У сачињеним Записницима контролисаним субјектима наведен је рок од 15 дана, за достављање примедби на утврђено чињенично стање.

Након истека законског рока, инспектори Управе за спречавање прања новца поднели су Првом Основном јавном тужилаштву у Београду Пријаву за привредни преступ против једног привредног друштва које се бави пружањем рачуноводствених услуга, док ће се пријава за остале констролисане субјекте поднети након истека законског рока за изјашњења на чињенично стање констатовано Записником.

ОДЛУКЕ СУДА

У 2015.години Управи за спречавање прања новца достављено је шест правоснажних пресуда Привредног суда у Београду. Од укупног броја решених предмета, један контролисан субјект уложиоје жалбу на висину новчане казне из пресуде, али је првобитна изречена новчана казна остала у истом износу пресудом Апелационог суда.

У наставку текста је кратка анализа свих пресуда које Привредни суд донео у 2015 години:

Код једног контролисаног субјекта, за који јеУправа за спречавање прања новца поднела пријаву за привредни преступ у 2012. години, изречена је јединствена новчана казна у вредности од 500.000,00 РСД за правно лице и 50.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по курсну НБС на дан правоснажности пресуде износи 4.083,63 EUR за правно лице и 408,36 ЕУР за одговорно лице у правном лицу.

Код другог контролисаног субјекта, за који јеУправа за спречавање прања новца поднела пријаву за привредни преступ у 2013. години, изречена је јединствена новчана казна у вредности од 540.000,00 РСД за правно лице и 53.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по курсу НБС на дан правоснажности пресуде износи 4.420,07 ЕУР за правно лице и 433,82 ЕУР за одговорно лице у правном лицу.

Код трећег контролисаног субјекта, за који јеУправа за спречавање прања новца поднела пријаву за привредни преступ у 2014. години, изречена је јединствена новчана казна у вредности од 260.000,00 РСД за правно лице и 90.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по курсу НБС на дан правоснажности пресуде износи 2.160,18 ЕУР за правно лице и 747,75 ЕУР за одговорно лице у правном лицу.

Код четвртог контролисаног субјекта, за који јеУправа за спречавање прања новца поднела пријаву за привредни преступ у 2013. години, изречена је јединствена новчана казна у вредности од 330.000,00 РСД за правно лице и 29.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по средњем курсу НБС на дан правоснажности пресуде износи 2.701,15 ЕУР за правно лице и 237,37 ЕУР за одговорно лице у правном лицу.

Код петог контролисаног субјекта, за који јеУправа за спречавање прања новца поднела пријаву за привредни преступ у2013. години, изречена је јединствена новчана казна у вредности од 260.000,00 РСД за правно лице и 90.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по средњем курсу НБС на дан правоснажности пресуде износи 2.701,15 ЕУР за правно лице и 237,37 ЕУР за одговорно лице у правном лицу.

Код шестог контролисаног субјекта, за који јеУправа за спречавање прања новца поднела пријаву за привредни преступ у2015. години, изречена је јединствена новчана казна у вредности од 30.000,00 РСД за правно лице и 10.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по средњем курсу НБС на дан правоснажности пресуде износи 248,42 ЕУР за правно лице и 82,80 ЕУР за одговорно лице у правном лицу.

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 88. став 1. тачка 1.	100,000.00	10,000.00	816.73	81.67
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	100,000.00	10,000.00	816.73	81.67
3	из члана 39/ члан 88. став 1. тачка 30а.	100,000.00	10,000.00	816.73	81.67
4	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	100,000.00	10,000.00	816.73	81.67
5	члан 50./ члан 88. став 1. тачка33.	100,000.00	10,000.00	816.73	81.67
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	500,000.00	50,000.00	4083.63	408.36

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. члан 88. став 1. тачка 1.	50000	15000	415.42	124.63
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30000	10000	249.25	83.08
3	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	30000	10000	249.25	83.08
4	из члана 40/ члан 88. став 1. тачка 30а.	30000	10000	249.25	83.08
5	члан 43. stav 3./ члан 89. став 1. члан 10.	40000	15000	332.34	124.63
6	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	40000	15000	332.34	124.63
7	члан 50/ члан 88. став 1. тачка 33.	40000	15000	332.34	124.63
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	260000	90000	2160.19	747.76

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	300,000.00	15,000.00	2450.18	122.51
2	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	40,000.00	30,000.00	326.69	245.02
3	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	200,000.00	8,000.00	1633.45	65.34
4				0.00	0.00
5				0.00	0.00
6					
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	540,000.00	53,000.00	4410.32	432.87

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	250,000.00	15,000.00	2046.33	122.78
2	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	40,000.00	7,000.00	327.41	57.30
3	из члана 43.став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	40,000.00	7,000.00	327.41	57.30
				0.00	0.00
				0.00	0.00
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	330,000.00	29,000.00	2701.15	237.37

Табеларни приказ 1: износи изречених казни за контролисане субјекте 1, 2, 3 и 4

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. члан 88. став 1. тачка 1.	50000	15000	415.73	124.72
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30000	10000	249.44	83.15
3	члан 39./ члан 89. став 1. тачка 8.	30000	10000	249.44	83.15
4	из члана 43.став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	30000	10000	249.44	83.15
5	из члана 43. stav 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	40000	15000	332.59	124.72
6	члан 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	40000	15000	332.59	124.72
7	члан 50. / члан 88. став 1. тачка 33.	40000	15000	332.59	124.72
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	260000	90000	2161.80	748.32

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 89. став 1. тачка 8.	30,000.00	10,000.00	248.43	82.81
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	30,000.00	10,000.00	248.43	82.81

Табеларни приказ 2: износи изречених казни за контролисане субјекте 5 и 6

Графички приказ утврђених привредних преступа у 2015. години код привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга

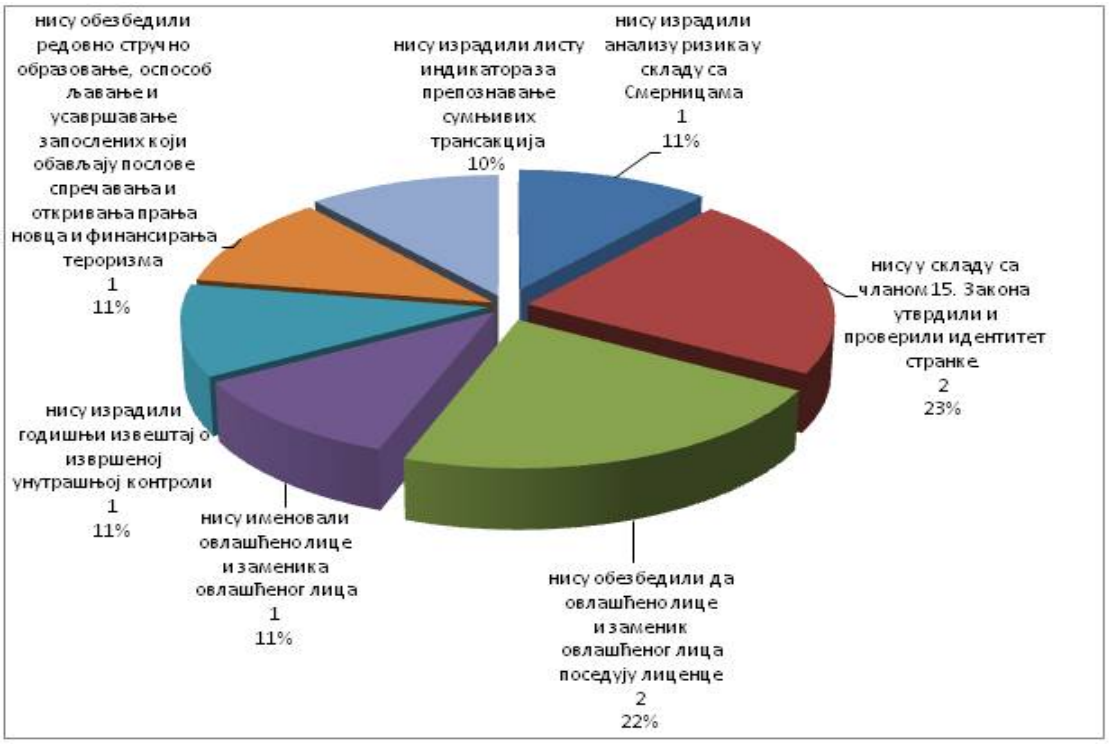

Графички приказ односа укупних контролисаних субјеката, утврђених привредних преступа и одлука суда донетих у 2015. години

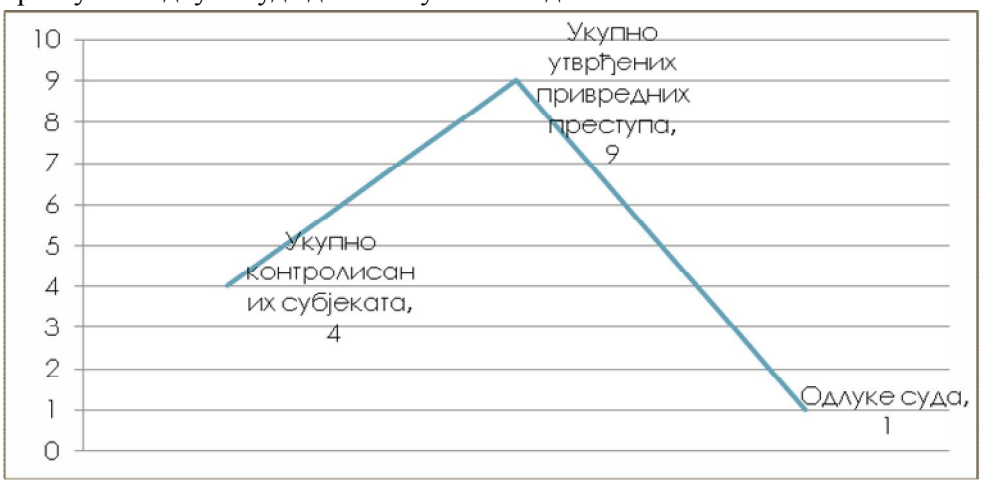

САРАДЊА ИЗМЕЂУ РЕЛЕВАНТНИХ ЧИНИЛАЦА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

Стална координациона група за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма

Одлуком Владе Републике Србије 23. априла 2015. године образована је Стална координациона група за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: СКГ). У периоду од 2015. до 2019. године планирано је спровођење активности из Акционог плана за спровођење Националне стратегије, који чини њен саставни део. Акциони план предвиђа конкретне активности са постављеним роковима, одговорним институцијама и неопходним средствима.Орган надлежан за надзор над применом ове стратегије је СКГ.Чланови СКГ су представници државних органа који имају улогу у примени Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма. У раду СКГ учествује 30 чланова из 19 државних органа.

Стручне и административно-техничке послове за потребе СКГ обавља Управа. У току 2015. године одржана су четири састанка СКГ.Активности Управе у раду СКГ: прегледање записника са претходног састанка и анализа могућих тема за предстојећи састанак, прављење списка учесника састанка уз евентуалне измене, уколико је било промена представника појединих државних органа, то јест промена у чланству СКГ, слање позива члановима СКГ, одређивање тема за састанак, слање дневног реда и пропратног материјала за састанак, евидентирање чланова СКГ који су потврдили састанак, као и евентуалних отказивања и замена именованих чланова. После састанка припрема се извештај са састанка и шаље се свим учесницима.

Поступање по захтевима Агенције за приватизацију

На основу Закона о приватизацији, Управа је дужна да изврши провере учесника у приватизацији и у року од 15 дана од дана захтева Агенције за приватизацију доставља изјашњење у погледу непостојања сметњи на страни купца. Сваки потенцијални купац, а ако је у питању правно лице и свако повезано лице по том захтеву је предмет опсежног аналитичког рада у Управи који подразумева прикупљање информација од свих банака и надлежних државних органа. У периоду од почетка приватизације до данас, у Управи је обрађено преко 50 захтева који се односе на више од 70 лица.

АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ ПРЕГОВОРА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ

Преговарачко поглавље 4 – слободно кретање капитала

Слобода кретања капитала је једна од четири слободе на којима је засновано функционисање унутрашњег тржишта ЕУ. Спречавање прања новца и финансирања тероризма једна је од тема овог преговарачког поглавља, уз усклађивање прописа у

области кретања капитала и текућих плаћања. Координатор преговарачке групе је Министарство финансија.

У области слободног кретања капитала, државе чланице имају обавезу да, уз неке изузетке, уклоне сва ограничења кретања капитала и у оквиру Европске уније и између земаља чланица и осталих земаља. Текућа плаћања се односе на текуће послове, односно послове закључене између резидената и нерезидената, који у основи немају за циљ пренос капитала. Дефинисана су правила која се односе на услуге националних и прекограничних плаћања у ЕУ. Циљ је да прекогранична плаћања постану једноставна, ефикасна и сигурна држави чланици, уз истовремено унапређење права корисника на коришћење услуга плаћања. Такође, настоји се да се побољша конкуренција отварањем тржишта плаћања ка новим учесницима, тако да се подстиче повећање ефикасности и смањење трошкова и успоставља неопходна платформа за јединствену зону за плаћање у еврима.

Потпуна либерализација капиталних кретања је предуслов чланства у Европској унији, а омогућује, на пример, отварање рачуна у иностранству, одобравање кредита нерезидентима, уношење и изношење готовог новца без ограничења, једнак третман држављана других држава чланица у погледу стицања права својине на непокретностима, и слично. У остваривању либерализације капиталних кретања постоји значајна опасност од покушаја злоупотребе слободе кретања капитала и слободе пружања финансијских услуга, које су карактеристичне за интегрисани финансијски простор. Могућност злоупотребе и представља разлог због кога су неопходне мере на нивоу Европске уније које су предмет релевантних правних тековина Европске уније. Злоупотреба финансијског система за премештање нелегално стеченог новца, али и новца који је легално стечен а који може бити искоришћен за финансирање тероризма, представља јасан ризик по интегритет, исправно функционисање, репутацију и стабилност финансијског система.

Најбитнији превентивни акт Европске уније у овој области јесте тзв. Четврта директива, тј. Директива (ЕУ)2015/849 ЕвропскогпарламентаиСаветаод 20. маја 2015. годинеоспречавањукоришћењафинансијскогсистемаусврхепрањановцаилифинансирањатероризма, оизменамаУредбе (ЕУ) број 648/2012 ЕвропскогпарламентаиСавета, ипрестанкуважењаДирективе 2005/60/ЕЗЕвропскогпарламентаиСавета иДирективеКомисије 2006/70/ЕЗ. Осим Четврте директиве, релевантне правне тековине су још и Уредба (ЕЗ) број 1781/2006 Европског парламента и Савета од 15. новембра 2006. године о информацијама о налогодавцу које прате трансфер средстава (Regulation (EC) No 1781/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 on information on the payer accompanying transfers of funds)
Иако је систем Републике Србије у великој мери усклађен са правним тековинама Европске уније у области која је предмет регулисања релевантних правних тековина, даље усклађивање ће бити од изузетне важности посебно имајући у виду да је Четврта директива донета у току 2015. године, што се и чини радом на изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма. Доношење Четврте директиве на нивоу Европске уније је и одраз потребе за усклађивањем постојећег система у Европској унији са Препорукама ФАТФ из 2012. године.

Преговарачко поглавље 24 - правда, слобода и безбедност

Један од циљева Европске уније јесте и стварање тзв. простора правде, слободе и безбедности. Иако се обрађује у оквиру преговарачког поглавља 4 о слободном кретању капитала, спречавање прања новца и финансирања тероризма, односно кривични аспект тих питања, обрађује се и у оквиру Преговарачког поглавља 24 – Правда, слобода и безведност, и то у делу који се тиче борбе против организованог криминала (прање новца) односно борбе против тероризма (финансирање тероризма). Координатор преговарачке групе је Министарство унутрашњих послова.

Осим наведених области, ово поглавље обрађује и области азила, миграција, визне политике, контроле граница и Шенген, и одређене аспекте борбе против трговине људима, борбе против дрога, полицијску сарадњу, правосудну сарадњу у грађанским кривичним стварима, царинску сарадња и фалсификовање евра.

Релевантне правне тековине у области прања новца и финансирања тероризма, које су предмет овога поглавља, садржане су у једном акту Европске уније и то у Одлуци Савета од 17. октобра 2000. године о модалитетима сарадње између финансијскообавештајних служби држава чланица у погледу размене информација (*Council Decision of 17 October 2000 concerning arrangements for cooperation between financial intelligence units of the Member States in respect of exchanging information*). У току 2015. Је рађено на изменама Закона и у смислу усклађивања са одредбама које се односе на реципроцитет у размени информација, као и на поверљивост и заштиту личних података, и то у смислу *Council of Europe Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data and taking account of Recommendation No R(87)15 of 15 September 1987 of the Council of Europe Regulating the Use of Personal Data in the Police Sector*, на коју се Одлука Савета позива у свом тексту.

Управа је активно учествовала у изради Акционог плана за Преговарачко поглавље 24. у делу који се односи на спречавање прања новца.

Преговарачко поглавље 31 – Спољна, безбедносна и одбрамбена политика

Заједничка спољна и безбедносна политика ЕУ настала је Уговором из Мастрихта, а посебно је ојачана Уговором из Лисабона, јер Европска унија тежи да буде једногласна када се ради о спољној политици. Углавном је заснована на консензусу држава чланица, и то је механизам за усвајање заједничких декларација и смерница за политичка и безбедносна питања која воде ка заједничкој дипломатској акцији и ка предузимању заједничких акција. Усвајају се одлуке којима се дефинише однос ЕУ према одређеним питањима и мере за спровођење Заједничке спољне и безбедносне политике, укључујући и санкције. Осим дипломатске акције, основни правци деловања у оквиру овог поглавља су Заједничка безбедносна и одбрамбена политика, рестриктивне мере и контрола наоружања. Координатор Преговарачког поглавља је Министарство спољних послова.

Релевантне правне тековине Европске уније, у надлежности Управе, јесу превасходно оне које се тичу мера ограничавања које се предузимају у случају када Европска унија оцени да нека држава крши међународно право или људска права и да не поштује основне демократске вредности и владавину права као и тековине које су у вези са борбом против тероризма односно његовим финансирањем (нпр. *The fight against terrorist financing [Council 16089/04], 14 December 2004; Revised Strategy on Terrorist Financing [Council 11778/08], 11 July 2008*). Санкције могу бити различите, од дипломатских до економских, а од државе кандидата се очекује да се у процесу преговора усклади са системом рестриктивних мера које су предвиђене у ЕУ.

Део у коме је Управа дала свој допринос тиче се примене међународних мера ограничавања. Наиме, Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма, разрађују се мере за ограничавање располагања имовином којим се имплементирају резолуције Савета безбедности Уједињених нација 1267 и 1373, а самим тим и релевантних правних тековина, и то:

- Уредба Савета (ЕЗ) број 467/2001 од 6. марта 2001. године о забрани извоза одређене робе и услуга у Авганистан, јачању забране летова и проширењу замрзавања средстава и других финансијских ресурса у вези са Талибанима у Авганистану (којом се спроводи Резолуција СБ УН 1267(1999) и 1333(2000)) (*Council Regulation (EC) No 467/2001 of 6 March 2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan (implementing UNSCR 1267(1999) and 1333(2000)*);
- Уредба Савета (ЕЗ) број 881/2002 од 27. маја 2002. године о примени одређених специфичних мера ограничавања које су усмерене против одређених лица и субјекта који се доводе у везу са Осамом бин Ладеном, мрежом Ал-Каиде и Талибанима и о стављању ван снаге Уредбе Савета (ЕЗ) број 467/2001 о забрани извоза одређене робе и услуга у Авганистан, јачању забране летова и проширењу замрзавања средстава и других финансијских ресурса у вези са Талибанима у Авганистану (*Council Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan*);
- Заједнички став 2001/931/ЗСБП о примени одређених специфичних мера у борби против тероризма (којом се спроводи Резолуција СБ УН 1373 (2001) (*Common Position 2001/931/CFSP on the application of specific measures to combat terrorism [implementing UNSCR 1373 (2001)*]);
- Уредба Савета (ЕЗ) број 2580/2001 од 27. децембра 2001. године о одређеним мерама ограничавања усмереним против одређених лица и субјектата у циљу борбе против тероризма (*Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism*);
- Оквирна одлука Савета 2002/475/ПУП о борби против тероризма од 13. јуна 2002, која је измењена и допуњена Оквирном одлуком Савета 2008/919/ПУП од 28. новембра 2008 (Сл. лист број L 330, 9. 12. 2008, стр. 21–23) (*Council Framework*

Decision 2002/475/JHA on Combating Terrorism of 13 June 2002, amended by Council Framework Decision 2008/919/JHA of 28 November 2008 (OJ L 330, 09/12/2008, p. 21–23)).

Имајући у виду да је ФАТФ у својим измењеним препорукама поставио стандарде и у погледу спречавања финансирања ширења оружја за масовно уништење, то ће и питање спречавања ширења оружја за масовно уништење које је обухваћено овим поглављем, имати све већи значај за рад Управе за спречавање прања новца.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Активности у оквиру Комитета Манивал Савета Европе

Србија је чланица Комитета Манивал од 2003. године. Комитет функционише по принципу узајамних евалуација држава чланица према методологији и стандардима ФАТФ (Financial Action Task Force) – међународног тела које поставља стандарде за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Сталну делегацију у Комитету чине представници Управе, Министарства унутрашњих послова, Министарства правде и Народне банке Србије, а шеф делегације је директор Управе.

У току 2015. године одржана су три редовна састанка Манивала (47. састанак 9.4 - 13.4.2015; 48. састанак 14 - 18.9.2015, и 49. састанак 8 - 11.12.2015. године), којима су присуствовали директор, односно представници Управе.

Након 48. сатсанка Комитете Манивала је донео одлуку којом је повучено је јавно саопштење о Босни и Херцеговини, с обзиром на то да су у мају 2015. године усвојене неопходне измене и допуне Кривичног законика Босне и Херцеговине у вези са кривичним делом прања новца и системом за трајно одузимање имовине. Босна и Херцеговина уклоњена је са листе држава које су под посебним режимом процедура Комитета Манивал за унапређење усклађености.

Пети круг евалуације

Србија је друга по реду од чланица Манивала која је прошла пети круг евалуације, који се одвија по новој Методологији ФАТФ, и по сложенијим правилима Манивала у односу на претходни круг из 2009. године. Пети круг евалуације организован је тако да представници државних органа добију два сложена упитника, на која одговарају након што прикупе потребне информације од финансијског и нефинансијског сектора. Сама евалуације подразумевала је посету евалуаторског тима експерата Комитета Манивал који су били у двонедељној посети Републици Србији од 28. 9. до 9. 10. 2016. године. Током ове две недеље било је организовано преко стотину састанака са државним органима и представницима финнасијског и нефинансијког сектора. Евалуатори су имали прилику и да посете Управу, НБС као и да имају састанке са представницима банка у њиховим просторијама. Управа је имала улогу координатора и водеће институције у том процесу.

Активности у оквиру ФАТФ

ФАТФ је међудржавно тело које има за циљ да развија и унапређује мере и радње за борбу против прања новца и финансирања тероризма на националном и међународном нивоу. ФАТФ је заправо креатор политике, који ради на стварању политичке воље за реформу прописа и регулаторног оквира у области спречавања прања новца и финансирања тероризма на националном нивоу. У овим пословима ФАТФ сарађује са осталим међународним телима за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Један од најважнијих докумената ФАТФ су Препоруке ФАТФ – Међународни стандарди против прања новца и финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење које представљају основни међунардони стандард у овој области. Експерти Комитета Манивал су током петог круга евалуације оцењивали усклађеност законодавства у Републици Србији са овим Препорукама.

Током 2015. године ФАТФ је објавио неколико јавних саопштења. Прво саопштење се односило на објављени извештај о финансирању терористичке организације ИСИЛ, у фебруару 2015. године. У јуну 2015. године објављено је јавно саопштење о државама које имају стратешке недостатке и које представљају ризик по међународни финансијски систем и листу држава чија се усклађеност са међународним стандардима стално прати због уочених стратешких недостатака. У октобру 2015. године објављен је документ „*Унапређење усклађности са стандардима за СПН/ФТ на глобалном нивоу - трајни процес*“.

Активности у оквиру Егмонт групе

Егмонт група је неформална асоцијација финансијскообавештајних служби (ФОС) широм света, чија је основна функција промовисање и унапређење сарадње у смислу размене финансијскообавештајних података између ФОС, према принципима који се формулишу на нивоу Групе, као и најбољим праксама. То је инклузивна, неполитичка организација, чији је Управа члан од 2003. године, која се окупља двапут годишње – у пленуму (у периоду између маја и јула месеца), и кроз радне групе и састанке директора ФОС (најчешће у јануару или фебруару). Директор Управе је члан радне групе за правна питања (Legal Working Group - LWG), премда је по потреби дозвољено учешће чланова једне групе на састанцима друге.

У 2015. години одржани су састанци радних група и директора ФОС, 25- 30. јануара, а пленарни састанак на Барбадосу, Бриџтауну, 7 - 12. јуна. На састанку директора ФОС изабран је нови председавајући Егмонт групом до 2017. године. Такође, на истом састанку примљено је четири кандидата у пуноправно чланство (ФОС Камбоџе, Кубе, Непала и Нигера), тако да након овог пленарног састанка, Егмонт група броји 150 чланова, а та бројка ће очекивано и даље расти. Регионална мрежа (Regional Footprint), којом се чланице деле у 8 (осам) група, ради лакше координације активности и покретања тема од заједничког интереса расправљала је о Глобалној Методологији и о потреби да се што пре донесу Акциони планови за спровођење ове методологије.

Споразуми о сарадњи

Управа у току 2015. није потписала ни један споразум о сарадњи са страним финансијско-обавештајним службама, тако да на крају 2015. године број потисаних споразума остаје непромењен и износи 44.

ОЕБС

Управа је и у 2015. години наставила успешну сарадњу са Организацијом за европску безбедност и сарадњу (у даљем тексту: ОЕБС).

У спровођењу активности из Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма, велику подршку, пре свега финансијску, пружа Мисија ОЕБС у Србији. Неке од активности из 2015. које су спроведене у сарадњи са Мисијом ОЕБС: израда методологије за ажурирање националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма, израда и штампање студије *Типологије прања новца – студије случаја прања новца,* израда препорука и смерница за пријављивање сумњивих трансакција за посреднике у продаји и закупу непокретности, рачуновође и ревизоре као и за брокерско-дилерска друштва и овлашћене банке; израда индикатора за препознавање сумње да се ради о прању новца и финансирању тероризма за рачуновође, ревизоре, брокерско-дилерска друштва, овлашћене банке и посредницима у продаји и закупу непокретности; израда правилника о начину достављања обавештења и информација о означеном лицу и његовој имовини од стране државних органа, организација и лица којима су поверена јавна овлашћења у складу са Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма.

Такође, Мисија ОЕБС у Београду подржала је и организацију радионице о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма намењеној представницима предузетника и правних лица која се баве посредовањем у промету и закупу непокретности. (Београд, Србија, 9. новембар 2015. године).

ОЕБС је помогао да се реализују три радионице за ажурирање Методологије за спровођење Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма у Републици Србији (Врдник, Србија): 12. и 13. новембра 2015. године, 26. и 27. новембра 2015. године и од 21. до 23. децембра 2015. године.

ЉУДСКИ РЕСУРСИ И ОБУКА

На дан 31. децембар 2015. године у Управи је било систематизовано 40 радних места, 28 стално запослених (27 државних службеника и једно лице на положају), од којих је троје државних службеника на породиљском одсуству или одсуству са рада ради неге детета. У Управи је троје радника запослено на одређено време – два радника ради замене одсутног државног службеника, и један због повећаног обима посла. Једно лице је ангажовано по основу уговора о делу. Недостатак радног простора/службених просторија је био највећа препрека за пријем нових запослених. Последње две године на снази је забрана запошљавања у јавном сектору.

	Назив семинара и место одржавања	**Датум (2015)**	**Бр. учесника из Управе**
1.	Годишњи састанак банака, Управе и Народне банке Србије у Удружењу банака Србије	4. 3.	6
2.	Злоупотребе у поступцима јавних набавки, у организацији Министарства правде САД и ОЕБС, Хотел Извор, Аранђеловац,	28 -30. 10.	3
3.	Истраге и процесуирање кривичних дела финансирања тероризма, Аероклуб Београд	Мај	4
4.	Годишње саветовање комплајанс функције у банкама, у организацији Удружења банака Србије, Палић	4 - 5. 6.	4
5.	Семинар о финансирању тероризма, у организацији Америчке амбасаде и Владе Републике Хрватске, Загреб,	8 - 12. 6.	1
6.	Радионица за управљање јавним финасијама СИГМА (Support for Improvement in Governance and Management)	14 - 15. 5.	1
7.	Прање новца – превенција и расположива средста (учесници представници надлежних државних органа Србије и Француске), у организацији ОЕБС и Француске амбасаде, Хотел Москва, Београд	24. 6.	3
8.	Регионална радионица на тему: „Пружање подршке у спречавању злоупотребе непрофитних организација за финансирање тероризма за државе чланице ОЕБС из југоисточне Европе“, у организацији ОЕБС, Сарајево	14-16. 7.	
9.	Семинар о приступу заснованом на процени ризика од прања новца и финансирања тероризма у надзору над финансијским институцијама, у организацији Joint Vienna Institute, Беч, Аустрија;	24 - 28. 8.	1
10.	Обука „Примена Закона о инспекцијском надзору“,организатори USAID и „Службени гласник“, Београд	29.10.	
11.	Регионална радионица о јачању прекограничне сарадње у борби против кривичних дела кријумчарења у државама Западног Балкана, организатор UNDOC и ОЕБС,	4-5. 10.	1

	Београд		
12.	UNDOC семинар на тему заједнички истражни тимови – добра пракса и изаззови, Будимпешта	13 -15. 10.	1
13.	Обука „Основи управног поступка и управног спора“,у организацији Службе за управљање кадровима Владе Србије, Београд	9 - 10. 11.	1
14.	Обука за интерне ревизоре, Комора овлашћених ревизора	6.11.	2
15.	Семинар „Посредници у промету и закупу непокретности као обвезници”, Београд	9. 11.	2
16.	Злоупотреба у поступању са фондовима ЕУ, у организацији ОЕБС, хотел Зира, Београд	7 - 8. 12.	2
17.	Саветовање Практична примена Закона о јавним набавкама у организацији ИПЦ, Жута књига	18.11.	1
18.	Алтернативна плаћања и финансирање тероризма, у организацији ОЕБС, хотел Зира, Београд	26 -27. 11.	3
19.	Обука за евалуаторе Манивала,у организацији Комитета савета Европе Манивал, Линхештајн	23 -27. 11.	1
20.	Примена закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма од стране агената за промет непокретности, Привредна комора Београда	18. 12.	1
21.	Новинари у борби против корупције, Београд	9. 12.	
22.	Конференција "Нови трендови у јавним набавкама у Србији" у организацији Управе за јавне набавке уз подрску Амбасаде САД у Београду, Палата "Србија", Београд	21. 12	1
23.	Обука за унапређење знања из области јавних набавки - Европске набавке, у организацији Министарства спољних послова Холандије, Хаг, Холандија,	4 - 14. 10	1

РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Управа је током 2015. године урадила анализу постојећег ИТ система Управе и израдила техничку документацију за унапређење истог. На основу те документације набављени су хардвер и софтвер неопходни за започињање пројекта виртуелизације ИТ инфраструктуре Управе. Пројекат за виртуелизацију ИТ инфраструктуре започет у децембру 2015. године.

Током 2015. године Управа је радила на стабилизацији, уклањању грешака и побољшању перформанси DWH (Data Warehouse) система и DM (Document Management) система.

Једна од најважнијих активности Управе током 2015. године било је осмишљавање и планирање пројеката везаних за унапређење и модернизацију Управе као и израда буџета за ове пројекте за које је планирано да се спроведу током 2016. године.

МАТЕРИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ

Управа је у 2015. години успешно извршила све најважније активности које имају за циљ припрему и израду финансијског плана и на тај начин осигурала најефикасније коришћење средстава након усвајања Закона о буџету. Благовремено и адекватно планирање средстава створило је услове да се сви финансијско- рачуноводствени и књиговодственипослови и задаци у Управи за спречавање прања новца изврше ажурно, редовним преузимањем и плаћањем обавеза, како на месечном тако и на дневном нивоу и у оквиру расположивих апропријација,осигура законито коришћење буџетских средстава, вођење евиденција и извештавање.

Законом о буџету за 2015. годину укупан износ трошкова који се финансирао средствима буџета Републике Србије за Управу за спречавање прања новца је износио55.008.000,00 динара.Укупно извршење текућих расхода је 44.543.129,66 динара што наводи на закључак да није било великих одступања између одобрених средстава и извршења ни на једној апропријацији. Искоришћеност буџетских средстава у 2015. години, изражена у процентима, износи 80,89%, (Сл. 1.). У поређењу са претходном годином, проценат је нешто нижи из разлога што два уговора, један за набавку робе и други за услуге, за које су по усвојеном Плану набавки за 2015. годину поступци спроведени у последњем кварталу године, нису могла бити закључена до 31.12. 2015. већ почетком текуће године.

Сл. 1. Упоредни приказ искоришћености буџетских средстава

Управа је у складу са Законом о јавним набавкама израдила нов интерни акт - Директиву којом се уређује поступак јавне набавке и која се примењује од 12. 10. 2015. године. На основу исказаних потреба Група је у 2015. години успешно спровела поступке за укупно шест јавних набавки малих вредности и то: једну набавку добара - којима су прибављени неопходни хардвер и софтвер (сервери, додатна опрема за постојеће сервере, мрежна опрема, лиценце и пратећи сервер за виртуелизацију постојеће инфраструктуре), и 5 набавки услуга од којих се једна односила на услугу хостинга за Disaster Recovery и на тај начин су у 2015. години унапређени кључни системи који у техничком смислу осигуравају ефикасност, већу поузданост и аутономност у раду, непрекидну оперативност и посебно безбедност целокупног информационог система. Остале јавне набавке спроведене су на бази оквирних споразума Управе за заједничке послове републичких орагана као централизоване набавке како је то било предвиђено Планом набавки. За сваку спроведену јавну набавку објективно је цењена оправданост и сврсисходност набавке уз поштовање принципа рационалног трошења буџетских средстава и контроле расхода.

ИЗАЗОВИ И ПРЕПРЕКЕ У ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНОВА

Недостатак људских капацитета и веома обиман делокруг рада представља проблем у раду. Наиме, систематизовано је 40 радних места, а тренутно је стално запослено 27 државних службеника. Европска комисија, као и друге међународне организације које прате тему прања новца, указују на проблем недостатка ресурса за ефикаснији рад Управе, посебно због броја различитих послова које врши, а који је значајно већи у односу на међународне стандарде у овој области.

Како би се повећао број запослених, неопходно је обезбедити адекватне просторије за рад и постојећих државних службеника.

Даље јачање интерагенцијске сарадње у циљу ефикаснијег функционисања целокупног система за спречавање прања новца и финансирања тероризма ће бити приоритет Управе у наредном периоду. Наиме, искуство из досадашњих анализа сумњивих трансакција, и повратне информације добијене од надлежних тужилаштва, говоре да је неопходно да се Управи учини доступним база података Министарства унутрашњих послова.

План да се оснује тренинг центар остаје и даље нереализован. Разлог за нереализовање ове идеје је непостојање адекватног простора.